

B 13

Bagi Aranka

MASZK SZALON

humoros írások

343

MASZK SZALON

Ajánlom könyvemét
városom, Kazincbarcika
Olvasóinak
szentettel
1998. ünnepi könyvhét
Bagi Aranka

2018 AUG. 01

Általános ellenőrzés
20. 10

Bagi Aranka
MASZK SZALON

humoros írások

ACCORDIA
Kiadó
1998

Borító © Veres Dorottya

ISBN 963 85865 2 4

Lektorálta: Balázs Tibor

ACCORDIA
Kiadó
Budapest

A kiadásért felel
az ACCORDIA ügyvezető igazgatója
Felelős szerkesztő: dr. Batári Gyula
Tipográfia: Alföldi Dóra
Készült a győri Széchenyi Nyomdában.
Felelős vezető: Nagy Iván ügyvezető igazgató

ELŐSZÓ

Hosszú volt az út, amely a Szolnok megyei Tiszagyendától (ott születtem) Bánhalma, Kunhegyes (általános iskola), Karcag (gimnázium), Debrecen (bölcészkar) és Kazincbarcika (ott élek már 29 éve), Miskolc (írásaim jelentek meg az ottani lapokban) állomásokon keresztül az ACCORDIA Kiadóig vezetett.

S mivel a számomra fontosak közül (család, tanítványok, írás) senkit és semmit sem akartam az út szélén „felejtetni”, bizony gyakran roskadoztam a teher alatt. Éppen úgy, mint közülünk bárki más.

A kötet anyagát az 1965–1985 között született írásaimból válogattam össze.

Humoreszkjeim, monológjaim, jeleneteim közül néhány akkor keletkezett, amikor már túljutottam egy-egy válságos helyzeten, s a magam mögött hagyott akadályokra már humoros-ironikus szemmel tudtam visszatekinteni.

A többiek viszont azokban a pillanatokban, amikor – ha csak rövid időre is – önfeledten átadhattam magam a lélek széles jókedvének.

S ha egy-egy írásom mosolyt varázsol majd olvasója arcára, már nem volt hiábavaló papírra vetnem gondolataimat.

Budapest, 1998. március

Bagi Aranka

..., AVAGY A FÉRFI ÉS A NŐ

ILYENEK A NŐK...

Éva sohasem volt barátnőm, de ha véletlenül összeakadtunk az egyetemen, mindig csillógó szemmel beszélt legújabb hódításáról. Két napig volt szerelmes mindenkibe. A harmadik nap reggelére minden addig halálosan imádott hódolóján talált valami kifogásolnivalót.

Az egyik három fejjel volt alacsonyabb, mint ő, de erre kivételesen a negyedik napon jött rá. A második azért esett ki a kegyeiből, mert az orra olyan volt, mintha egy erőteljes balegyenessel lapították volna szét. A harmadik öreg volt, a negyedik buta, ami Éva szerint megbocsáthatatlan egy férfi esetében. Az ötödik kopasz, a hatodik az utálatos Ubul nevet viselte, a hetedik... De hát ki tudná ezt mind felsorolni?!

Alkalmi barátnőm minden kiábrándulása után könnyezve borult a vállamra, csak akkor nyugodott meg, amikor meghallotta az én lemezszerű szövegem: – Ne búsulj, édesem, meg fogod találni az igazi férfit, csak ne légy türelmetlen! Ilyenkor mindig hálálosan mosolygott, és újult erővel indult hódító körútjára.

A kilencvenhetedik férfiban aztán valóban megtalálta az Ő-t. Boldogan mutatott egy halom fényképet imádott Timótjáról, aki bevallása szerint négy fejjel alacsonyabb, mint ő, de ez nem tesz semmit, mert ha nem húz körömcipőt, akkor csak három fej és ötvenöt év a magasság- és korkülönbség. Azonkívül Éva barátnőm imádnivalónak tartja Timótka – ötvenöt évvel ezelőtti aranyifjak által – laposra vert orrát, valamint görögdinnye nagyságú és simaságú kopasz fejét. De Éva szerint az „ifjú” férjjelöltben az a legizgatóbb, hogy olyan buta, mint a sötét éjszaka, és hogy úgy lehet pórázon vezetni, mint egy kiskutyát.

– Látod – mondta barátnőm álmodozó szemmel –, ő a világ legtükéletesebb férfinja? Majd sajnálkozó mosollyal hozzátette: – Azért, édesem, te se búsulj, te is meg fogod találni a nagy Ő-t, csak ne légy türelmetlen! Majd elegáns mozdulattal beszállt egy éppen akkor csendesen odagördülő Mercedesbe, amelyben Timót ismertem fel, ő ült a volánnál...

És ebben a pillanatban mindent megértettem.

NÉMA PÁRBESZÉD, AVAGY EGY FÉRFI ÉS EGY NŐ

A FOLYOSÓN

Károly: Szóval nő lesz az érettségi elnök? Hát nem vagyok elragadtatva. Nehezen lehet zöld ágra vergődni velük. Kimértek, fontoskodók, tudálékosak. Már egy órája itt van? Na mit mondtam?

Annamária: Egek! Éppen ezt a tapasztalt öreg rókát kellett társelnöknek kifognom. Nekem, aki életemben először vagyok érettségi elnök. Csak el ne áruljam magam! Csak semmi határozatlanság! Nem azért magoltam, jegyzeteltem egész éjszaka.

A BEMUTAKOZÁS PILLANATA

Károly: Nézzük csak meg jobban! Szemüveges, komoly képű nő. Az ilyentől mentse az isten! Jobb lesz, ha nem mondok udvarló szavakat, könnyen megjárhatom.

Annamária: Nahát! Hogy fennhordja az orrát. Úgy néz rám, mintha levegő lennék. Pedig egészen szimpatikus képe van. De csak semmi ellágyulás! Ha ő úgy, hát én is úgy!

A NYITÓ ÉRTEKEZLET

Károly: Elővette a füzetét. Vastag fedelű. Biztosan több éve gyűjti a tapasztalatokat. Nekem meg egy sor jegyzetem sincs. Majd csak lesz valahogy.

Annamária: Most meg miért szégyenít meg azzal, hogy kápból mondja az adatokat? Nem írt le semmit. Na akkor most én jövök.

Károly: Úristen, ez a nő szó szerint tudja az érettségi szabályzatot. Meg fog izzasztani bennünket. Hoppá! Levette a szemüvegét. Vidám, kék szeme van.

Annamária: Na végre! Rám nézett. Már nem is hat olyan felfújott hólyagnak. De azért nehogy elbízsa magát! Majd jobban megnézem, amikor az igazgatóval beszél.

Károly: Egészen jó lába van. Eddig nem is vettem észre. Az az átkozott szemüveg teljesen elterelte a figyelmemet.

Annamária: Most meg a lábamat nézi. Mindjárt elpirulok. Jaj, istenem, mit csináljak? Hova nézzek? Gyorsan vissza a szemüveget!

Károly: Elpirult. Bájos. Biggyesztheted már az orrodra a szemüveget. Nem félek tőled, Boszorka!

EPILÓGUS

És boldogan érettségiztettek, amíg össze nem házasodtak.

NEVELNI TUDNI KELL

Szereplők: Apa

Anya

Gyerek

Színhely: szoba

(A színen az anya indiánöltözékben rohangál a kisfiával az asztal körül.)

Apa: (belépve a szobába) Hát ti, mit csináltok itt?!

Anya, gyerek: Játszunk!

Apa: Pisti, azonnal menj a szobádba! (Pisti kimegy.) Nézd, szívem, így nem lehet gyereket nevelni. Valahányszor hazajövök, vacsora helyett téged találok az asztal tetején, amint bohócsapkával a fejedben békabrekegést utánzol Pistike vezényszavaira.

Anya: De hát olyan aranyosan kér...

Apa: Édes szívem, ennek rögtön véget kell vetni! Mi lesz ebből a gyerekből ilyen nevelés mellett? Hogy fogja tisztelni a szüleit, ha az anyját bohócnak ismeri meg? Nem, ezt nem hagyhatom ennyiben. Ettől a perctől kezdve átveszem a gyerek nevelését. Te pedig, légy szíves, nézz a vacsora után! (Az anya kimegy.)

Gyerek: (bejön) Apa, javítsd meg a kisvasutam kerekét!

Apa: Most azonnal leülsz és megtanulod a leckét!

Gyerek: De én játszani akarok! Majd később megtanulom.

Apa: Hogy mersz feleselni apáddal? Azonnal leülsz és tanulsz! (Újságot vesz elő, de fél szemmel a fiát figyeli, aki immel-ámmal nézegeti a könyvet.) Na mi lesz? Tudod már a

verset? Akkor tanulj, ne lopd itt a napot! Majd én megmutatom, hogy kell gyereket nevelni!

Gyerek: Már tudom.

Apa: Helyes, mondd el!

Gyerek: Kismalac a réten

Füvet legel éppen,

Arra ment egy néni,

Vizet is vitt néki.

Apa: Jól van. Látod, tudsz te jó gyerek is lenni? Most már játszatsz.

Gyerek: De én nem akarok játszani, éhes vagyok!

Apa: Csöögnd! Anyád éjt nappallá téve dolgozik, és ha egy kicsit késik a vacsora, rögtön nyafogsz és apáddal feleselsz. Tanulj meg, fiam, tünni! A türelem rózsát terem.

Gyerek: De nekem nem kell rózsza, levest akarok!

Apa: Most aztán elég legyen! Látszik, hogy anyád nevelt. De belőlem nem csinálsz bohócot. Indulás játszani! (Pisti kellenetlenül játszik.) Mit művelsz? Még játszani sem tudsz?

Gyerek: Egyedül nem tudok.

Apa: Hogyhogy nem tudsz?! Minden gyerek tud, ha akar. Hogy fogod azt a kardot? Mint egy szakács a konyhakést. Add ide! Így kell megmarkolni. Látod, te zöldfűlű? Ezt bezzeg az anyádtól sosem tanultad volna meg. És még ő akar gyereket nevelni... Most védd magad! Rajta! (Vívnek. Mindenről megfélemlítve rohanganak és üvöltöznek a szobában.) Pisti, te leszel a sápadt arcú, akit én, a rézbőrű kergetek az őserdőben. (Felkapja a székről azt az indiánfejdíszot, amit a felesége vetett le, és a saját fejébe nyomja. Pisti az asztal alá menekül, ő pedig hangos csatakiáltással mászik utána. Széket borogatnak, kispárnát dobálnak.)

Anya: (hozza a vacsorát) Úristen! Mi van itt?

Apa: Látod, így kell gyereket nevelni!

(Függöny)

PIHENNI TUDNI KELL

Szereplők: Orvos

Férj

Feleség

Nagymama

Gyerek

Színhely: orvosi rendelő

1. SZÍN

(Az orvosi rendelőben az orvos a férjet vizsgálja, majd gondterhelten közli.)

Orvos: Nincs más megoldás, pihennie kell. Vegyen ki szabadságot, és utazzon minél messzebbre!

Férj: Nem lehet, doktor úr.

Orvos: Olyan fontos a munkája?

Férj: Dehogyan, amiatt elmehetnék.

Orvos: Hát akkor rajta!

Férj: Látszik, hogy a doktor úr nem ismeri a családomat. Én kérem egy lépést sem tehetek egyedül. Ha tudná, milyen pihenés az ilyen!

2. SZÍN (FILMBEJÁTÁS)

(Az országúton megy egy kocsis. A néző a kocsi belsejét látja. Benne ül a kis család: férj, feleség, nagymama, gyerek. Az autó tömve van mindenféle fölösleges vacakkal. A férj vezet, kimerült a körülötte folyó hajcihőtől.)

Feleség: Kázmér, még mindig nem akarsz egy kolbászos szendvicset?

Férj: Neeem!

Gyerek: (Egy dugós pisztollyal lövöldözi az apja hátát.) Fel
kezekkel! Be vagy kerítve!

Feleség: Kázmér, azért mégis ehetnél egy falat szendvicset
(A férj megadja magát, vezetés közben odatartja a száját a felesé-
ségnek. Az beledug mindenféle ennivalót. A férj fuldoklik, alig
tud vezetni. A gyerek folyamatosan lövi. Közben hátulról a nagy-
mama egy eseményővel veri a fejét és visítozik.)

Nagymama: Vadállat! Hogy mersz ilyen gyorsan hajtani
Kázmér! Lassabban!

3. SZÍN

(Ismét az orvosi rendelő.)

Férj: Hát lehet így pihenni?

Orvos: Nem olyan nagy a baj. Lehet ezen segíteni.

Férj: De ők úgysem maradnak otthon.

Orvos: Nem is kell. Az ön kikapcsolódása csak szervezés
kérdése.

Férj: Mire gondol, doktor úr?

Orvos: Például erre!

4. SZÍN (FILMBEJÁTSZÁS)

(Országút. Az előző kocsi kívülről, aztán belülről. Csak a férj ül
benn. Derűs arccal könyököl ki a lecsavart ablakon, elegánsan
vezet. A gyerek a kocsi előtt megy, egy lapáttal a kezében, és ha
egy mélyedéshez érnek, a kocsi megáll, a gyerek telehordja a
mélyedést út menti földdel, majd gurulnak tovább.)

Férj: Igyekezz, fiam, gyorsabban mozogjon a kezed!

(A feleség a nyitott ablakkal párhuzamosan lépdel, s szó sze-
rint a tenyeréből eteti-itatja a férjet.)

Férj: Máskor kaviáros szendvicseket csinálj, de ne csak egy-
két falatot!

(A nagymama – emelkedőnél – hátul tolja a kocsit. Az egyik
kezevel a kinyitott eseményőt fogja, ugyanis kegyetlenül tűz a
nap.)

Férj: Ez a tempó megfelel, mama?

(Most mindnyájukat egyszerre mutatja a kép. A családtagok
megállás nélkül dolgoznak. A férj pedig elmerengve vezet, pu-
sog a kormányon. A feleség a kocsi előtt megy, egy lapáttal a kezében, és ha
egy mélyedéshez érnek, a kocsi megáll, a gyerek telehordja a
mélyedést út menti földdel, majd gurulnak tovább.)

(Függöny)

SZEGÉNY BARÁTOM

Szereplők: Férj

Barát

Ica

Díszlet: egy szép keretben
egy gyönyörű nőt ábrázoló fénykép

Barát: Drága barátom! Végre újra látlak! (Megölelik egymást.)

Férj: Csakhogy visszajöttél!

Barát: Örökkévalóság volt ez a húsz év.

Férj: Hogy tudtál szó nélkül elmenni?!

Barát: Mit tehettem volna? Ő téged választott.

(A fénykép elé állnak.)

Férj: Hát ezért tetted?

Barát: Ezért. Nem tudtam volna elviselni, hogy ezt a tünet
ményt, aki olyan szép volt, mint Aphrodité, olyan okos, mint
Ancsel Éva, olyan házias, mint Horváth Ilona, más karjába
lássam.

Férj: Inkább világgá futottál?

Barát: De most már nem bírom tovább a szenvedést.

Férj: Nagy számárság volt elmenned.

Barát: És most azért vagyok itt, mert látni szeretném!

Férj: Nem lehet, barátom.

Barát: De én szeretném! Akarom!

Férj: Nem engedhetem meg!

Barát: Megtagadod az utolsó kívánságom teljesítését?! Ez
nem érdemeltem tőled.

Férj: A te érdekedben.

Barát: Belehalok, ha nem láthatom.

Férj: Nem abba halsz te bele.

Barát: Legalább azt mondd meg, milyen! Mint egy istennő?

Férj: Olyan, barátom, olyan, mint egy Siva istennő. Ha az
ember a közelébe kerül, csak isten jut az eszébe.

Barát: Látni akarom!

Férj: Nem!

Barát: De! (Dulakodnak.)

Férj: Nem!

Barát: Te kegyetlen! Te kőszívű! (Üti-vágja.) Te húsz évig
imádhattad, tőlem meg egy pillanatnyi mámort is sajnálsz! Te
féltékeny gyilkos!

Férj: Nem harcolok tovább veled. Legyen, ahogy akarod!

Barát: (Boldogságtól sugárzik. Várja a csodát.) Hát mégsem
álmodoztam hiába. Mégiscsak életben maradok.

Férj: (kikiált) Ica! Gyere be!

Ica: (Bejön. Kövér, csúnya, a haja kémcsövekre van felcsavar-
va, a kezében egy sodrófa és egy húsklopfoló. Hadonászik.) Mi az
isten kell már megint?! (A barát a látványtól összeesik. Ica bele-
rúg.) Ezt a szemetet meg vigye ki innen! Mindenféle vackot
hazahord! (Kicsörtet, bevágja az ajtót.)

Férj: (a hónaljánál fogva vonszolja ki a barátját) Szegény,
szegény, szerelmes barátom! Szegény hülye barátom!

(Függöny)

A BIZONYÍTÉK

Szereplők: Férj
Feleség
Színhely: szoba

(Félhomály. Az ajtó lassan nyílik. A férj a cipőjét a kezében tartva belopakodik. A feleség egy sodrófával a kezében, az ajtó mögött várja.)

Feleség: (ráordít) Kázmér!

Férj: (ijedten) Huu, drágám!

Feleség: Hol voltál?

Férj: (kedveskedve) A barátnőmnél.

Feleség: Te disznó!

Férj: De hát miért?

Feleség: Már megint hazudsz!

Férj: De nem! Tényleg ott voltam.

Feleség: Ezt már sokszor mondtad. És én hülye, eddig mindig el is hittem.

Férj: Mondom, hogy ott voltam.

Feleség: Bárcsak valóban lenne egy barátnőd! Akkor gyakrabban látnálak.

Férj: Szerinted hol voltam?

Feleség: Hol, hol? Ezt érdelem én tőled? Akinek nekiadtam az ifjúságomat?! Képes vagy elhanyagolni egy... egy... egy átkozott értekezlet miatt!

Férj: Neked ez a rögeszméd!

Feleség: Nem rögeszme!

Férj: Menj idegorvoshoz, drágám!

Feleség: Nem megyek sehová! Le foglak leplezni! Gyere!

ide! (A férj óvatosan tesz egy lépést.) Még közelebb! (Magához rántja a férfit.) Most félsz, mi? Jellemző! (Körbeszaglássza.) Elhanyagolni azt igen! De vállalni? Nincs bátorságod! (Tovább szaglássza.)

Férj: (bizonytalanul) Parfüm! Dior! Illatos. Ugye, drágám?

Feleség: Illatos? Ez? Bűdös. A főmérnököd kapadohánya. (Végigvizsgálja az inggallérját.) Ahá! Rúzsolt! Lady Esther!

Férj: (reménykedve) Na látod! Nem kell mindjárt gyanúsítani az embert!

Feleség: Meg golyóstollbetétnyomok. A főkönyvelőé! Mered megtagadni?

Férj: Próbálj talán hajszálat keresni, drágám!

Feleség: Megvan!

Férj: Milyen?

Feleség: Szőke!

Férj: (álmodozva) Az övé!

Feleség: Az enyém! A parókámból loptad. Ahá! Itt egy másik is!

Férj: Végre megtaláltad! Hosszú és selymes...

Feleség: Ósz és zsíros!

Férj: A barátnőmé...

Feleség: A vezérigazgatódé!

(Fejbe vágja a férfit, az elterül.) (gúnyosan-diadalittasan) Drá-

(Függöny)

A JAVÍTHATATLAN

(tragikomikus monológ)

(A függöny széthúzva, a színpad üres. A férfi szereplőn egy hálósapka, egy hosszú nyaksál, egy brokátköntös és egy papucs van.)

(A színpad mögött, örömmel, reménykedően): Eulália! Hol vagy?

(Csak a fejét dugja ki az oldalfüggöny mögül, huncutkodva): Angyalom! Húsgombócom!

(Röppenve, szökellve kijön): Itt van a te kis Oszkáruszkárod!

(Tétován körülnéz): Eulália!

(Szembefordul a közönséggel): Merre vagy?

(Felüvölt): E-u-lá-li-a! Melegségre vágyom!

(Határozottan): Gyere elő, te dög!

(Fenyegetően): Nem jössz?

(Szerencsétlenül): Nem?

(Duzzogva): Akkor felhúrom a lábmelegítőm!

(Felcibálja, járkál benne, örvendezve): Huhu! Már nem is fázom! Huhu! De mégsem! Mintha valahol fáznék.

(Gyerekesen): De hol?

(A tenyerével benyúl a hálósapka alá): A fejem nem fázhat. A lábam is védett.

(Még egyszer körbetekeri a nyakán lévő hosszú sálát): A torkom is be van bugyolálva. Akkor hol fázom?

(Váratlanul kitör): Eulália! Szívem!

(A szívéhez kap): A szívem!

(Széttárja magán a köntöst, alatta félmeztelen. Előkapja a szívénél lógó, óriási pénztárcát. Kétségbeesett felháborodással): A szívmelegítőm! Kiürítették!

(Nyitogatja, rázogatója): Eulália, te hálátlan dög!

(Lerogy, jajveszékel): Ciróka-marókázás közben kifosztottál!

(Felugrik, megrázza magát): De ne hidd, hogy győztél!

(Feldobja az üres pénztárcát, majd messzire elrúgja): Menj utadon! Én pedig újra hódítani fogok!

(Szembefordul a közönséggel, egy-egy nővel rövid ideig szemez, szuggerálja őket): Igenis hódítani fogok!

(Kiszúr egy jó nőt, és innentől kezdve végig hozzá beszél, vele játszik.)

(Luciferi mosollyal): Hogy hívják, kedvesem?

(Az elhangzott nevet megismétli): Gyönyörű! Eulália, hallodd? De én, Amandának fogom szólítani. Megengedi? Köszönöm. És most jöjjön, Amanda! No ne féljen, csak bátran!

(Felvezeti a nőt a színpadra, közben állandóan duruzsol neki): Micsoda járás! Micsoda tekintet!

(Amikor felérnek a színpadra, váratlanul térdre esik a nő előtt és átkulcsolja a lábát): Amanda! Imádom! Ne rémüljön meg, kedvesem! Mindjárt vonzóbbnak fog látni!

(Felugrik): Akarja, hogy magának adjam a köntösöm aranybojtját? Akarja? Igen?

(Megragadja, megcsókolja a nő kezét): Köszönöm. Mindjárt odaadom.

(Kirántja a köntös megkötőjét, aminek a végei eddig a köntös zsebeiben voltak, de a végeken aranybojt helyett fogkefék lógnak.)

(Meglepetten, felháborodva): Az aranybojtjaim! Eulália! Te cécá! Az aranybojtjaimat is megfújta!

(Eltávolítja magától a nőt, majd hirtelen magához rántja): Amanda! Kedvesem! Ne hagyjon el! Bocsásson meg, hogy nincs aranybojtom! De van még pénzecském. Eldugtam Eulália elől. Mindjárt, mindjárt előkerül.

(Lázasan kotor a zsebeiben, majd előránt egy malac alakú perselyt): Itt van! Megvan az én megmentő malackám!

(Megrázza, a sok aprópénz csörög benne): Úgy, csak rőfög, rőfög, szerelmem! Szerelmem! Amandám! Ez mind magáé!

(A résen kihullat Amanda tenyerébe néhány 10–20 fillér rest): Ugye kíváncsabbnak látsz már, édesem?

(A nő fejére is szór belőle): Talán már vonzóbb is vagyok. Mondd, hogy az vagyok! Úgy, angyalom! És most mondd azt, hogy kíváncsabbnak látsz! Szerelmem! Köszönöm. És most térj vissza a helyedre, drága Amandám, én pedig ötfilléresekké borítom az utat, amerre jársz.

(A nőt a helyére tereli, ő pedig hint egy kis pénzt a nő előtt, majd mögé szaladva összeszedi, beleteszi a malacba, aztán megint kezdi előlről. Amikor a nő a helyére ér, mélyen a szemébe nézve kezet csókol neki, majd elköszön): Isten önnel, drága szerelmem!

(Fiatalosan felrúgtat a színpadra, ujjongva felugrik, felordít): Euláliák! Bosszút álltam rajtatok!

(Függöny)

OSZTÁLY, VIGYÁZZ!

A FIÚK MEG A SZEX

Szereplők: Tanárnő

Szert

Redele

Petz

Színhely: osztályterem

Redele: Ezt nézd meg, öregem! (Egy női aktot csap Petz orra elé.)

Petz: Bitang jó csaj!

Szert: Hadd nézzem meg én is!

Redele: Csönd! Itt van Tehénszemű Héra! Osztály, vigyázz! Tanárnőnek jelentem, osztálylétszám négy, jelen van három: Szert Jónás, Petz Elek, Redele Oszkár. Hiányzik Telek Jenő.

Tanárnő: Miért hiányzik Telek?

Redele: Hát... (A többiek röhögnek.)

Tanárnő: Azt kérdeztem, miért hiányzik Telek!

Szert: (jótanulósan) Biztosan az ajánlott olvasmány feldolgozásához gyűjt anyagot.

Tanárnő: (gyanakodva) Mit is ajánlottam erre a hónapra?

Redele: (kajánul) „A bimbózó lányok árnyékában”-t. De szerintem már a Játék a tisztességgel című műnél tart.

Petz: Sőt lehet, hogy az Egy szélhámos vallomásait is elmesélte azóta.

Tanárnő: De szellemesek! De szellemesek! És főleg milyen olvasottak. Nos, Redele, magának volt a legnagyobb szája, hát akkor folytassa! Mi volt mára feladva?

Szert: (súgva) Balzac: Goriot apó.

Redele: (büszkén) Balzac: Gulliver apó.

Tanárnő: Óriási! Úgy látszik, magának nemcsak a tudása van, hanem a fülével is baj van.

Szert: (mentve a helyzetet) Tanárnő kérem, ma nem tetszik tévéfilmet ajánlani?

Tanárnő: Dehogynem! De talán megengedi, hogy én is nyítsam az órát?

Szert: (áljósággal) Csak attól félttem, hogy el tetszik felejtetni

Tanárnő: Mondja, Szert, mit ígért magának Redele, ha megemlíti a feleléstől? (A fiúk röhögnek.) Úgy látszik, ma sehogy sem lehet zöld ágra vergődni magukkal. Na, jól van, Szert, legyen meg az öröme. Egy másik Balzac-regényre, a Kurtizánok tündöklése és nyomorúsága címűre hívom fel a figyelmüket. A jövő héten kezdik vetíteni a belőle készült tévéorozatot.

Redele: Tanárnő kérem, mit jelent az a szó, hogy kurtizán?

Tanárnő: Ugyanazt, édes fiam, mint a hetéra.

Redele: Mi a hetérát sem ismerjük.

Tanárnő: És azt, hogy örömlány, hallotta-e már, édes fiam?

Petz: (szemtelenül) Tanárnő kérem, én már hallottam. Ugyanazt jelenti, amit magyarul úgy mondunk, hogy...

Tanárnő: Azt, azt, de az istenért, ki ne mondja!

Redele: (sértődötten) Ja, ha így tetszett volna mondani, akkor én is tudom.

Szert: A mamámnak is megmondhatom, hogy ezt a filmet tetszik ajánlani?

Tanárnő: Természetesen. Azt azért tegye hozzá, hogy kapcsolódik a tananyagunkhoz.

Szert: És a papámnak is megmondhatom?

Tanárnő: Felesleges, édes fiam, ahogy én a maga papáját ismerem, már régen felfigyelt erre a címre.

Redele: Nem értem. A múltkor a „Cicababák”-ról hallottam, sem akart tanárnő, most meg ilyen, ilyen izé nőkről tetszik filmet ajánlani.

Tanárnő: Pedig egyszerű. Petz, maga nagy szakértő, mondja, miről is szólt a Cicababák?!

Petz: A nőkről meg a szexről.

Tanárnő: És miről fog szólni a Kurtizánok...?

Petz: A pénzről és a nőkről.

Tanárnő: És vajon mi lehet a két film között a különbség, ha egyiket ajánlom, a másikat meg nem?

Petz: Megvan! A Kurtizánokban csak beszélgetnek a szexről, képernyőn viszont alig-alig csinálják, a Cicababákban meg nem szóltak egy szót sem, viszont annál hosszabban mutatták.

(Függöny)

BÖGYÖS BEA ÉS A TÖBBIEK

Mi bizony versmondó nemzet lettünk. Az országos verseny során megcsodált, felfedezett, sőt megszeretett tehetségek mellett azonban olyan előadókkal is találkoztunk, akik... Nos, ismerek meg közülük néhányat!

LUSTA LENKE

Két évig töprengett azon, melyik verset válassza. A verseny előnapon döntött úgy, hogy a bírhatót nem adja el álompénzen, „Anyám tyúkjá”-t szavalta, mint már annyiszor.

Még óvodáskorában megtanulta, praktikus versnek bizonyult. El lehetett azt sütni a húsvéti ünnepeken – a „tojás” szó miatt anyák napján, a tyúk és a kutya barátságáról szóló előadás-sorozaton, sőt – a „kiskirály” és a „cseléd” szó miatt – még történelmi órákon is. Most azonban rosszul számított. Már a cím elhangzása után közölték vele, hogy baj van a versválasztásával.

– Kérem, ez nem Petőfi-, hanem József Attila-szavalóverseny – dörögte a zsűri elnöke.

– Hát aztán! – vonta meg a vállát, művészi átéléséből teljesen kizökkentve, Lenke. – József Attilának talán nem volt anyja?

– De tyúkjá nem volt! – üvöltött az elnök.

– Honnan tetszik tudni? – nyelvelt vissza az ajtóból, miközben az utána hajított, díszletként alkalmazott Morza kutya vicsorogva húzott el mellette.

Tanulság: Aki karriert akar csinálni, legalább két verset tanuljon meg az óvodában!

NAGYMAMA CSILLAGA

Három hölgy kísérté el a versenyre: az anyucikája, a keresztmamikája és a nagymamukája. Anyucikája a fodrocskáit igazgatta,

keresztmamika az Y kiejtését gyakoroltatta, nagymamuka nyers tojásért verekedett a büfében. Végre elérkezett a fellépés pillanata. Nagymama csillaga X-lábával megállt, szemét egy U-szögre meresztette, majd darálni kezdte a Toldi-trilógiát.

Annyira átadta magát Toldinak, no meg a kedves kis közönségének (anyucikának, keresztmamikának és nagymamukának), hogy közben észre sem vette: a zsűri elnöke már a díjakat is kiosztotta, külön megköszönve a Tehetséges Terézia által tolmácsolts ketsoros spártai sírfeliratot.

Tűnődés: Ezek szerint a mű hosszúsága nem pótolja a tehetséget?!

BÖGYÖS BEA

Napok óta csak a fellépésre gondolt. Erősen koncentrált, mit vegyen fel és mit vegyen le.

A nagy napon aztán felkent egy kiló pingyuszkát, felragasztott egy vég műszempillát, eltávolította a gombokat, lehúzta a cipzárait. A pódiumra lépés pillanatában még a harisnyájából is kilépett, majd gyakorlott mozdulattal a zsűrielnök nyaka köré tekerte. Aztán megállt, pontosabban beállt, kidöntötte az előnyököt, behúzta a hátrányokat. Büvölni kezdte az elnököt. Az rekedt hangon, izzadt homlokát a harisnyával törölgetve, megadta a jelt a kezdésre: – Tessék!

Bögyös Bea nem értette. Mivel azonban a büvölés áhítatából kizökkentették, megkérdezte: – Tessék?

– Szavaljon! – rebegte az elnök.

– Szavaljak? Én?! Aki szavak és ruha nélkül is magam vagyok a művészet? Soha! – vonult ki meg nem értetten Bea, miután a művészete fontos kellékét, a harisnyáját már visszaszerezte.

Tanulság: Ha kívül nincs, az nem, de ha belül sincs semmi, az már baj!

LÓGOK AZ ALMAFÁN

Szereplők: Tanárnő
Dundi Rózszi
Széplábi Rebi
Redele Oszkár
Sziert Jónás
Petz Elek
Telek Jenő

Színhely: osztályterem

(Az osztályban csak Dundi Rózszi, Redele Oszkár és Telek Jenő van. Rózszi a padban tömi magát, Oszkár járkálva magol, Jenci a pad tetején ülve újságot olvas.)

Rózszi: Jencikém, kérsz még egy katonát?

Jenci: (unottan) Jöhet. (Rózszi egy szál kolbászt nyújt oda. Jenci oda sem tekintve markolja meg. Olvas tovább.)

Rózszi: (sértődötten) Azért megköszönhetted volna!

Oszkár: (főlényesen) Ostoba tyúk, hiába tömöd, mint egy libát, úgysem kellesz neki.

Rózszi: (sziszegve) Akkor sem fanyalodok rád!

Oszkár: (magabiztosan) Sosem lehet tudni! (Kivágódik az ajtó, belép rajta Petz Elek, egy nagymenő fia, az élet királya.)

Lexi: Szervusztok, drága gyermekeim! (Vállon veregeti Oszkárt, felmarkolja Rózszi ennivalóját.) Nem szép tőled, hogy csak ennyit hagytál!

Jenci: (felugrik) Lexikém! (Nagyot akar mondani, de csak a jut eszébe.) Hogy vagy?

Lexi: Kösz, apukám, remekül. Tegnap a diszkóban felszedtem egy állati klafa csajjt. Hogy annak milyen cicije voltak!

Jenci: Milyenek?

Lexi: (Körülnéz, meglátja Rózsit. Az kelleti magát.) Hát... akkor a görögdinnyéi nem voltak! (Rózszi megszégyenülve kullog helyére.)

Jenci: (túl harsányan röhög) Haha, görögdinnyék! Nem voltak görögdinnyék! Talán bizony almák voltak? Almácskák? (A két tenyeréből gömböt formál és odailleszti a melléhez. Illegjileg, tetszeni akar Lexinek. Hirtelen keringőzni kezd Rózszi-ral.) Haha! Almácskák! (Kivesz Rózszi táskájából két almát.)

Rózszi: (visít) Azokat nem adom! (Rángatják a táskát, a benne lévő almák szétgurulnak.)

Jenci: Csak nem Oszkárnak szántad?

Oszkár: Foglalkozz Lexivel, a szerelmeddel, jó?!

Jenci: (Se hall, se lát, a pulóvere alá dugja a két almát. Bohócodik Lexinek.) Haha! Almácskák!

Lexi: Jó vagy, öregem! (Nyílik az ajtó, bevonul rajta Rebi.)

Rebi: (hüvösen) Csak annyit szeretnék mondani, hogy itt jön a nőgöttem Tehénszemű Héra! (Kimérten a helyére megy. Jenci kíváncsi néz utána, aztán kapkodva kiszedi az almákat. Belép a tanárnő.)

Oszkár: Osztály, vigyázz! Tanárnőnek tisztelettel jelentem, az osztálylétszám hat. Hiányzik Sziert Jónás.

Tanárnő: Hol van Sziert?

Oszkár: A piacon.

Tanárnő: A piacon? Mit keres ott?

Jenci: Az osztály érdekében tevékenykedik. (Röhögnek.)

Tanárnő: Na majd meglátjuk! Leülhetnek. Mi ez a rendetlenség? Hogy kerülnek ide ezek az almák?

Oszkár: Tanárnő kérem, az úgy volt...

Lexi: (főlényesen) A múlt heti almaszedésről beszélgettünk.

Jenci: És közben szemléltettünk is. (Megint bedugja az almákat, a többiek vigyorognak.)

Tanárnő: Jaj, fiam, ne ízetlenkedjen itt! Különben nem is

baj! A mai osztályfőnöki óráknak éppen az őszi betakarítási munkák a témája.

Oszkár: De hisz tanárnő nem is volt velünk.

Tanárnő: Majd maguk elmesélik. Különben, ha még nem tudnák, panaszkodtak magukra.

Rebi: Miránk?

Lexi: Az ki van zárva!

Rózs: Kicsoda?

Tanárnő: Az almáskert dolgozói és vezetői.

Jenci: Még hogy ők miránk?

Oszkár: Miket mondtak?

Tanárnő: Hogy sose adták le pontosan a vödröket.

Rebi: Hogy mi nem adtuk le? Hazugság!

Tanárnő: Azt mondták, hogy ők 15 szedőszatyrot és 10 vödört adtak ki, maguk pedig 10 szatyrot és 15 vödört adtak vissza.

Oszkár: (előkap egy zsebszámológépet) Tanárnő kérem, meg szám szerint stimmel.

Rebi: Akkor meg mit vannak úgy oda?!

Jenci: Az anyag a mi kezünkben nem vész el.

Lexi: Legföljebb csak átalakul.

Tanárnő: Azt is kifogásolták, hogy maguk nem otthon, nem az iskola előtt, nem a buszon, hanem kizárólag csak az alma alatt voltak hajlandók reggelizni.

Rózs: Na azért ettünk mi az almafán is. És különben is! Ügygyomorral nem megy a munka.

Tanárnő: De maguk a reggeli után sem akartak dolgozni.

Rózs: Mert tele gyomorral még úgy sem megy.

Tanárnő: Nem dolgoztak folyamatosan!

Jenci: Még hogy mi nem?!

Tanárnő: Főleg Petz Elek ült feltűnően sokszor a fa alatt.

Jenci: Mert töprengett.

Tanárnő: És min, ha szabad kérdezni?

Jenci: Hogy szerezhetnénk egyet s mást.

Lexi: Természetesen hogy a munkát folyamatossá tegyük.

Tanárnő: Na persze! És miket kellett beszerezniük?

Rózs: Hétfőn szedőállványt és méretezőt.

Oszkár: Ezt a B osztálytól emeltük el.

Jenci: Kedden ládákat nem adtak a gazdaság dolgozói.

Lexi: A csomagolóktól csórtunk egy párat.

Oszkár: Cirka 547-et.

Tanárnő: És nem féltetek, hogy elkapják magukat?

Rózs: Ne tessék félteni bennünket, zajtalanul borigattuk ki már becsomagolt almákat.

Rebi: Szerdán a munkavezetőnk tűnt el.

Rózs: Hál' istennek!

Rebi: Csütörtökön alma nem volt a fán.

Tanárnő: Akkor hogyan teljesítették a napi normát?

Lexi: Ezt a problémát egy tele vagon segítségével oldottuk.

Tanárnő: Honnan szerezték?

Jenci: Lepakcsoltuk egy külföldre indított szerelvényről.

Tanárnő: Azt is jelezték, hogy baj volt az almák minőségével.

Hát mit raktak maguk a ládádba?

Oszkár: A felső sorokba a legszebbeket.

Rebi: A ládák aljára cefrének való gubicsokat.

Tanárnő: És a láda közepére?

Jenci: Dundi Rózsit.

Lexi: Csak így győzhettünk a B osztály előtt. Mellbedobással!

Tanárnő: Azt hiszem, éppen ideje összegeznünk azokat a tapasztalatokat, amelyekkel gazdagabbak lettek az elmúlt hét órák. Tessék, Oszkár!

Oszkár: Eddig nem is tudtunk róla, milyen sok felnőtt szendvicslátászavarban.

Tanárnő: Hogy érti ezt?

Oszkár: A betanításunk idején ők méretezővel válogatták az

almákat, nekünk pedig a saját szemünkre kellett hagynunk.

Rebi: Naponta tanulmányozhattuk édes anyanyelvünket.

Tanárnő: Éspedig?

Rebi: Összesen 235-ször hallhattuk, hogy kinek micsoda édesanyja.

Oszkár: Bűvészmutatványokkal szórakoztattak bennünk.

Jenci: A saját szemünkkel láthattuk, hogyan válik egy-egy alma nyomottá.

Lexi: Az átvevők kezében.

Rebi: A felnőttek sem szeretnek dolgozni.

Tanárnő: Hogy állíthat ilyet?

Oszkár: Akkor miért jutott minden dolgozó tanulóra legalább három felügyelő felnőtt?

Lexi: Az almáskertben is virágzik a megvesztegetés.

Rózsai: A munkások csak két deci pálinkáért hoztak ládát.

Lexi: Rádásul még Rebit is akarták.

Jenci: Ezt a kis tündibündit.

Tanárnő: És maga elment?

Rebi: Feláldoztam magam.

Tanárnő: Sejtettem. Azért az mégiscsak borzasztó, hogy megcsináltak csak a betakarítási munkák rossz oldalát képesek meglátni.

Oszkár: Dehogyan, tanárnő kérem, látjuk mi a jót is.

Tanárnő: Legalább egyet mondanának!

Oszkár: Bővítettük az almafajtákkal kapcsolatos ismereteket.

Tanárnő: Látják, ez helyes.

Oszkár: Megismertük a goldent, a starkingot, a delicesszort, a jonatánt.

Tanárnő: Nocsak, olyan sokfélét szedtek?

Jenci: Olyan sokfélét szereztünk. (Az ajtónál Szert ólálkodik.)

Tanárnő: Szert, mit ólálkodik ott? Jöjjön beljebb! (Szert bejön, elhalad a többiek mellett.)

Jenci: Sikerült?

Rózsai: Megvan?

Lexi: Mennyi lett?

Rebi: Végre egy kis pénz!

Oszkár: De nekem is adj belőle!

Tanárnő: Mi bajuk van? Mit sutyorognak állandóan?

Jónás: Tanárnő kérem, szétoszthatjuk a pénzt?

Tanárnő: Miféle pénzt?

Jónás: Amit az almákból árultam.

Tanárnő: Miféle almákból? És hol árulta?

Jónás: A piacon, a megfűjt almákból.

Tanárnő: Szóval ez volt az a közösség érdekében végzett munka?

Lexi: Te hülye, mért árultad el?

Jenci: Most majd hallgathatjuk a prédikációját.

Tanárnő: Szóval az elemelt almákból? És mennyit kapott értük?

Jónás: 15 622 Ft-ot.

Tanárnő: Gratulálok. Ez jóval több, mint amennyit a gazdák fizetett maguknak.

Jenci: Mert állandóan csak levontak a pénzünkből.

Jónás: Tanárnő kérem, igyekezz az ember.

Tanárnő: Nagyon helyes, édes fiaim!

Rózsai: Hát nem tetszik haragudni?

Tanárnő: Ellenkezőleg.

Rebi: Hihetetlen!

Rózsai: A drága!

Jenci: A kis tündibündi!

Rebi: Ne olyan hevesen! Ez az én jelzőm!

Oszkár: Puszi a hasikójára.

Jónás: Akkor szétoszthatom a pénzt?

Tanárnő: Fölösleges, édes fiam.

Lexi: Miért?

Tanárnő: Mert újra össze kellene szedni.

Lexi: Mire?

Tanárnő: Hát a KISZ-felajánlásra.

Oszkár: Tényleg, erről meg is feledkeztünk. (Jónás odaad egy tele zacskót a tanárnőnek. Az elkapja.)

Jenci: Látjátok, milyen jó, hogy elemeltük az almákat!

Rózszi: Különben a gatyánk is ráment volna.

Rebi: A felajánlásra.

Lexi: Az „önkéntes” felajánlásra.

Tanárnő: Na, Jónás, dobja csak ide azt a másik zacskót is.

Jónás: Mire, tanárnő kérem?

Tanárnő: Az év végi kirándulásra. (Jónás odadobja.) Meg a harmadikat is.

Rebi: Nahát!

Tanárnő: Tudják, a színházbérletre. (Jónás odadobja.)

Jenci: Lőttek a motorvásárlásnak.

Tanárnő: (egyre jobban belejön) A sportköri díjra. (Odadobja.) A tankönyvekre és a hangversenybérletre. (Elveszi a védőző Jónástól.)

Lexi: És ezt nevezted te tündibündinek. Te idióta!

Tanárnő: A balesetbiztosításra. (Jónás tányéroz az osztályban.)

Jenci: Gyerekek, ha ez így megy tovább, megint elindultunk beszerzőkörútra.

Tanárnő: A ballagási tarisznyákra. (Az osztály a táskákba kotor. Pénz helyett mindenféle tárgyat, órát, fülbevalót, uzsonna stb. tesznek le a tanári asztalra. A függöny lassan megy össze, miközben a tanárnő még mindig sorolja a lehetőségeket.)

Az érettségi bankettre! Az anyák napjára! A klubdelutánra!

ÖNGÓL

A darab mozgalmas példázat arról, hogy az önző, makacs szülők, hogyan utasítják el a gyerek nevelésével kapcsolatos egyik legkézenfekvőbb megoldást, a nagyszülők segítségét, majd a vélt vagy valóságos veszély láttán, hogyan szaladnak kétségbeesetten fűhöz-fához (mentőkhöz, rendőrségre, pszichológushoz stb.). Még szerencse, hogy igen sok gyereknek (így a darabbelinek is) helyén van a szíve és az esze.

A játék időtartama körülbelül nyolc perc. Gyors ritmust kíván.

A színhely stilizált sportcsarnok, pontosabban kosárlabdapályarészlet: a nézőtérrel szemben, a színpad mélyén – könnyen elérhető magasságban – egy kosárlabdapalánk, -gyűrű és -háló van. Fölötte eredményjelző tábla, amelyen nem számok, hanem szavak jelennek majd meg.

(Amatőr színjátszók egyszerűbben is megoldhatják a díszletezést: még két, szerep nélküli színészt vigyenek fel a színpadra a kosárlabdázók közé, akik közül az egyik – az adott pillanatban – mindig feláll, és a két karjára húzva tartja – hogy a labda bedobható legyen – a „csupasz” kosárhálót; a másik pedig a feliratokat cserélgeti a feje fölött.)

Egészen elől, a rendezői jobbon egy telefonkészülék látható.

A darab keretes. A keretben a folyamatosan érkező kamaszok bemelegítő gyakorlatokat végeznek, majd a főjátékban a náluk, körülöttük lévő sporteszközökkel (jelképekkel) azt mutatják be ironikusan, hogyan nevelik őket az „őseik”, azaz hogyan „labdázunk” velük a szüleik.

A szereplők tréningruhát viselnek.

Kellékek: kosárlabdapalánk gyűrűvel és hálóval (vagy csak

Apa: Aztán gyorsan apukához!

Anya: Most megint anyucikához!

2. jelenet

Megjelenik Nagyapa.

Nagyapa: Meg a nagypapihoz is! (El akarja venni a labdát.)

Anya: Még csak az kéne! (A nagyapa mégis elveszi a labdát.)

Nagyapa: Juj, te kis béka! (A felemelt térde alatt dobálja a labdát magasra. Örvendezve, nagy csatazajjal kapja el.) Hopp! Hopp!

Anya: Atyaúristen!

Nagyapa: Na még egyszer! Hopp!

Anya: Hagyja abba! Még elejti!

Nagyapa: Ne izgulj, tudok én vigyázni rá! (Megint feldobja a labdát.)

Apa: Nem úgy néz ki!

Nagyapa: Akkor bújj a nagypapihoz! (A mellére fekteti a labdát.)

Anya: Szent isten! Bekapta a hüvelykujját! Azonnal adja ide azt a gyereket! (El akarja venni a labdát, a nagyapa azonban ügyesen elsiklik vele.)

Nagyapa: Ízlik, te kis vízjegér?

Apa: Jó, hogy nem patkányt mondott! (Most ő rohamoz, neki sem sikerül elvenni a labdát.)

Anya: Adja már végre ide azt a gyereket! (Anyának végül sikerül megszereznie a labdát.) Nézze, mit csinált vele! (A labdának gügyög.) Csúnya, csúnya nagypapi! Összepiszkol a babucika ruhácskáját! (Nagyapa felkapja az oldalt lévő „horgászbotot”, azzal „kedveskedik”).

Nagyapa: Nézd csak, mit hozott neked a nagypapi! (Himbázza a „horgászbot” végén lévő „halat”, azaz a fél pár tornacipőt.)

Apa: Vigye innen azt a döglött halat! (Lerántja a cipőt a szinóról és elhajítja. Nagyapa négykézláb keresi.)

Nagyapa: Azért nem kell mindjárt kidobni az embert! M

... azt sem hagyják, hogy örömet szerezzek a kis unokámnak. (Megpróbálja a cipőt.) Ne félj, kis ebihalam, fogunk mi még együtt horgászni! (Elmegy.)

Anya: Azt szeretném én látni! (Utána dobja a botot.)

3. jelenet

Anya: Na gyere, gyere, virágszálam! Hadd tegyelek tisztába. (Szeretgeti a labdát.)

Apa: Énhozzám is, gyöngyvirágom! (Átveszi a labdát, simogatja. Anya dolgozni, azaz hulahoppozni kezd. Élvezettel csinálja. Apa észreveszi, bosszantja az önfeledtség.)

Apa: És most vissza anyukához. (Megcsókolja a labdát.) Apucikának dolgoznia kell.

Anya: Várj egy picit! (Hulahoppozik.)

Apa: Meddig várjak? (A lába közé teszi a labdát, és keserves pofával kezdi emelgetni a két súlyzót.)

Anya: (Hulahoppozik.) Még egy kicsit.

Apa: (Türelmetlen.) De meddig? (Folytatja az előző kínlódást.)

Anya: Ne légy már türelmetlen, mindjárt készen leszek!

Apa: (dühös) Nekem is van dolgom! (Ledobja a súlyzót.)

Anya: Jól van, akkor add ide! (Apa odadobja a labdát, majd súlyt kezd emelgetni. Örömmel végzi a „munkát”. Anya hulahoppozna, de a labda zavarja a folyamatos mozgásban, mindig újra kell kezdenie. Végül bedugja a labdát a trikója alá, úgy, mintha a hátán púp nőtt volna.) Így meg hogy nézek ki? Hová tegyem? Fogd már meg te is! (Hozzávágja a labdát Apához. Az elkapja.)

Apa: (visszadobja) Nekem nem kell!

Anya: (ő is visszadobja) Akkor nekem sem!

Apa: (dobja) Elég volt ebből!

Anya: (dobja) Nem tudunk tőle semmit sem csinálni!

Apa: Most mit tegyünk?

4. jelenet

Apa Anyának dobna a labdát, de azt nem Anya, hanem az új megjelenő Nagypapa kapja el.

Nagypapa: Itt a megoldás! Bízhatok csak rám! Ti meg dolgozatok nyugodtan!

Anya: Magára?

Apa: Arról szó sem lehet!

Nagypapa: Dehogynem! Sőt a következőt is rám szólhatjátok.

Anya: Miféle következőt?

Nagypapa: Hát a testvérkéjét. (Megcsiklandozza a labda mellét.) Ugye, csillagom? Ugyubugyubugyu!

Apa: Maga megőrült!

Anya: Már a következő gyerekről beszél, amikor mi meglepetéssel az eggyel sem tudunk mit kezdeni.

Nagypapa: Pedig jól jönne neki egy kis testvérke. Nem unkozna annyira.

Apa: Na adja csak vissza azt a gyereket! Aztán menjen isteni hírével! (Elveszi a labdát.)

Nagypapa: Ne félj, kis ebihalam, akkor is fogunk mi meg együtt horgászni! (Elmegy.)

5. jelenet

Anya: Ennek ez a rögeszméje. Méghogy horgászni! Na hányszor!

Apa: Végre elment! (Hamleti póz.) De mit csináljunk a gyerekekkel?

Anya: Megvan! Idenézz! (Bedobja a labdát a kosárhálóból, ami fölött megjelenik a Bölcsőde felirat.)

Apa: Óriási! (Felkapja a labdát.) Most én próbálom! (Bedobja a labdát a hálóból, a felirat Óvodára változik.)

Anya: Sikerült! (Felveszi a labdát, és ismét bedobja a most már Iskola feliratú hálóból.) Na még egyszer!

Apa: Végre nyugtunk lesz! (Összeborulva örülnek.)

6. jelenet

Bejön Tanárnő, felveszi a labdát.

Tanárnő: Gondolják?!

Apa: Ki zavar már megint?

Tanárnő: Foglalkozni kellene vele. (Odadobja a labdát Anyának.)

Anya: Nincs nekünk arra időnk. (Visszadobja Tanárnőnek.) Láthatja, hogy dolgozunk. (Anya hulahoppozik, Apa emelget.)

Tanárnő: (dobja Apának) Állandóan csavarog.

Apa: (visszadobja) Miért nem vigyáz rá maga?

Tanárnő: Mert rajta kívül még harmincnycra kellene vigyáznom. És amikor előkerül, olyan szaga van, mint egy halaskofának. (Odadobja Anyának, majd elmegy.)

7. jelenet

Anya: Halszaga?

Apa: Tudhattuk volna!

Anya: Pedig megtiltottuk, hogy hozzá járjon. Csak rosszat tanul tőle.

Apa: Na gyere csak ide, édes fiam! (Anya odadobja a labdát.) Majd ellátom én a bajodat! (Minden mondatnál erősen a földhöz vágja a labdát.) Fogsz te még csavarogni? A nagyapádhoz járnál? (Odadobja Anyának, az is a földhöz vagdossa a labdát.)

Anya: A szülőanyádat idegesíteni? Nem elég jó neked a mi társaságunk?

(A továbbiakban a földhöz vágva dobálják egymásnak a labdát.) Te szerencsétlen!

Apa: Te senkiházi!

Anya: Te istenátkal!

8. jelenet

A labdát repülés közben kapja el az éppen megjelenő Csöves.

Csöves: Szevasz, haver! Nem unod még az őseidet?

Apa: Kicsoda ez?

Anya: Gonzó, a bandavezér.

(Csöves erősen pattogatva vezeti maga előtt a labdát.)

Csöves: Te, ne ficákolj! Nem hallod? Maradj veszteg!

Anya: Nézd, magával viszi! Kisfiam!

Apa: Ne hagyj magad, fiam!

Anya: Vigyázz, bedobja! (A kosárháló fölé a Banda feljelenik meg. Csöves mellédobja a labdát, de újra megszerzi.)

Apa: Űsd ki a kezéből!

Anya: Nem mész innen! (Kiüti a labdát Csöves kezéből.)

Csöves: Amindenit! Hová szaladsz? (A labda kigurul a szőnyegről.) Állj meg!

Anya: Kisfiam, gyere elő! Hol vagy? (Csövesnek) Na csak! (Behúz neki egyet.)

Apa: (Csövesnek) Hová tetted?

Csöves: Na! Mit akar?!

Anya: (Csövesnek) Te gyilkos! Kikaparom a szemed! (Apának) Te meg mit állsz itt?

Apa: Otthon kellett volna maradnod! Bűnöző lesz a fiam! Te vagy az oka mindennek!

Anya: Méghogy én?! Talán inkább te! Sose foglalkoztál velük! (Csövesnek) Meg te is! (Megint behúz neki egyet.)

9. jelenet

Tanárnő bejön.

Tanárnő: Hová tették a gyereket?

Anya: Kaphat maga is egyet!

Tanárnő: Na ne mondja! (Bokszolnak mind a négyen: Apa, Anya, Csöves, Tanárnővel, közben szidják egymást.)

10. jelenet

Gyerek settenkedik a színre. Nem veszik észre. Odakúszik telefonhoz, tárcsáz.

Gyerek: Halló! Jöjjenek! Azonnal!

(Mentő-, illetve rendőrségi autó szirénájának hangját utánozva)

a beszáguld a két mentő, a rendőr, a szociológus és a pszichológus, szétválasztják a verekedőket.)

(Anyát a két mentő – kezét-lábát fogva – cipelik ki.)

Anya: Kisfiam! Drága kisfiam! Csak még egyszer láthatnánk!

(Apát a szociológus vezeti ki.)

Apa: (reszketve) Nem értem! Nem értem!

(Tanárnő a pszichológus karjára támaszkodva rogyadozik ki.)

Tanárnő: Én megmondtam előre! De hát beszélhet az em-

(A magas Csövest az alacsony rendőr lökdösi.)

Csöves: Most mit vannak úgy oda?! (Hirtelen a vállára kapja a rendőrt, és úgy mennek ki.)

11. jelenet

Amikor mindenki eltűnt, teljes lesz a csend. A csendet Gyerek felüttye töri meg.

Gyerek: Nagyapa!

Nagyapa: (beólalkodik) Huhu! Kis unokám! Itt vagyok!

Gyerek: Jöhetsz! Tiszta a levegő!

(Nagyapa, vállán az elmaradhatatlan horgászbottal beugrágrál, majd egymást átkarolva, nevetve elhagyják a színt.)

KERETJÁTÉK

Apa-Edző visszajön, belefúj a sípjába, és elkiáltja magát.

Apa-Edző: De most aztán már kezdjük!

(Mindenkinek berohan a színre, immár felirat nélkül, és felsorakoznak a helyben futáshoz.)

Apa-Edző: Egy-kettő! Egy-kettő! Egy-kettő! Egy-kettő! Állj!

(Mindenkinek meghajol.)

(Függöny)

TELEVÍZIÓ, TE ÉDES!

TELEVÍZIÓ, TE ÉDES!

rásom olvasása közben bizonyára ingerülten csattan fel a kedves olvasó: – Ugyan kérem, mi közöm van nekem Balhés Bélának saládi életéhez?

Nos, megnyugtathatom önöket, hogy semmi, mint ahogyan nekem, e sorok írójának sem. Mégis nap mint nap fültanúja lehetek, kivéve... De kezdjük az elején!

Balhés Bélának a falszomszédaim. (A tervezők jóvoltából ez a ház a legvékonyabb az egész lakásban!) Rendes, csendes emberek, már amikor alszanak (éjjel kettőtől reggel fél hatig), meg amikor munkában vannak (reggel héttől délután négyig). A fennmaradó időt természetesen hobbijuknak szentelik: verik egymást. (Családunk legnagyobb öröme! Balhésék beköltözése előtt ugyanis harmonikus életünk következtében gyermekeinknek nem volt lehetősége az élet forgatagának, valamint anyanyelvünk kacskaringósabb fordulatainak megismerésére.)

Műsoruk a következő, spontán kialakult forgatókönyv szerint zajlik. Miután valamilyen ürüggyel kölcsönkértek tőlem egy szüsztyát, az érte vásárolt bor iszogatása közben énekelni kezdenek. A nótázást és kacarászást körülbelül két óra múlva váltja fel az a megnevezősdijáték, amely során naturalista módon ordítják bele a nagy magyar éjszakába, hogy a jelenlévők közül ki micsozta. A harmadik felvonás bútorborogatása már azt jelzi, hogy szomszédasszonyom a következő napokban is véraláfutásokkal arkított lábakon fog botorkálni a lépcsőházban.

Van azonban egy bűvös pillanat, ami a legnagyobb hajcihőt is képes megállítani: a krimik kezdési időpontjára gondolok. Nem tudom, mi zajlik ilyenkor szomszédaim lelkében – bizonyára

továbbképzési lehetőséget látnak a krimikben –, egy azoni biztos, olyankor a férjem végre álomra hajthatja a fejét, a g rekek füléből kiszedhetjük a dugót, én pedig nyugodtan g nyörködhetem a Kazinczy-féle fentebb stílbén.

MŰSORHÁBORÚ

A műsorszerkesztők megszerkesztették a műsort. A nézők elol-
-asták a kinyomtatott programot. A vérmesebbek megírták a
-véleményüket: Micsoda embertelenség a második programon
-vetíteni a kalandfilmet! Mindenkinek egyformán joga van az
-izgalmakhoz!... Honnan vették a bátorságot az évszázad mérkő-
-zésének ebéd utáni közvetítéséhez? Talán vegyenek ki szabad-
-ságot a dolgozók? A népgazdaságra nem gondolnak?... Csak nem
-képzelik, hogy tűrjük a krimik éjszakai vetítését?! Kérdezem én,
-mikor aludja ki magát az ember!...

A kétmillió-négyszáztizenhétezer-ötszázkilencvenhárom há-
-borgó levél hatására az összes addigi szempontot sutba dobva a
-szerkesztők átalakították a műsort.

Így került a második programba *Bodó Rekedtre* várva című
-drámai abszurdja, a *Puccskísérlet a Gonaya-félsziget déli csücs-
-kén*c. külpolitikai műsor, *Mendel Yeryes* című tizenhat felvoná-
-sos operája, valamint a *Kis kutyafülék a világmindenségben*
-című természettudományos kerekasztal-beszélgetés.

Helyettük az első programon az angol-német-dán-svéd-nor-
-vég-holland koprodukcióban készült, magyar-cseh-szlovák-
-lengyel-bolgár-román tájakon amerikai-olasz-francia-spanyol
-színészekkel forgatott *Lakarmazsin generális*című kalandfilmet,
-*A hóhányó kismajom* című ittavégefusselvile mesefilmet, a pi-
-acvárosok kupadöntőjéről a *Nemesregmeci STC és a Felső-
-borzovai LSZO* párviadalát, végül *A rendőrségnek nincs is tele-
-fonja* bűnügyi sorozat Gyilkos a géppisztolyban című krimi
-gyöngyszemét tekinthették meg a kedves nézők. És mindnyájan
-boldogan éltek, amíg...

...amíg el nem olvasták a következő heti tévéprogramot!

A fantáziám vadul működött. Amíg a gyéren világító lámpák a
a vasútállomástól a lakásunkig megtettem az utat, képzeletem
ben valamennyi, általam látott krimi leütés-, megfojtás-, feldolgozás-
bolás-jelenete lejátszódott.

Kegyetlenül féltém. Minden pillanatban azt hittem, ha
felbukkan egy tántorgó részeg, egy szemtelen vigyorú fiatal
ber vagy egy kétes külsejű, százassal megvágó úriember. Vártam
Féltém. De semmi sem történt.

Kezdett bosszantani a dolog. Megálltam, körülnéztem, hátra
észrevesz valaki. Mindhiába. Egy teremtet lélek sem járt
utcán. Már egy éberen cirkáló rendőr látványával is megeléged-
tem volna.

Teljesen elcsüggedtem. És sehogy sem tudtam rájönni: mi
olyan néptelen az utca...

Csalódottan értem haza. Reméltem, szeretteim majd felvilágosítanak.
tanak. De csak futólag üdvözöltek az előszobában. Rohantam
vissza tévét nézni.

Mi lehet az az izgalmas műsor, ami miatt kutyába se vesznek
Benyitottam. És ekkor az egész estét megértettem.

A tévében a *Kék fény* adása ment.

Már szinte mindenkit megkérdeztek, csak még engem nem.
Pedig mennyit álmodoztam róla! És akkor, tegnap... Végre ott
állt az ajtómban! De óh, micsoda csalódás! Álmaim lovagjának
fején kalap helyett gépi kapcsolású telefonközpont volt, a nyaká-
ban videokamera, a hátán magnetofon, a bal oldalán villamos
háztartási gépek után sóvárgó konnektorok, a jobb oldalán kü-
lönféle színű és formájú kérdőívek, postai levelezőlapok.

Szóval ott állt, és miközben leheletével a Duna jegét varázsol-
ta alá, megkérdezte: – Mely tévéműsorok miatt hanyagolta el
ön a férjét és gyermekét folyó év december 18-tól 23-ig, illetve
25-től 30-ig terjedő televíziós műsorhetek idején, asszonyom?

Megsajnáltam a szerencsétlent, betessékeltem. Megszabadít-
ottam a terhétől, leporoltam a kérdőíveket, lecsutakoltam a
lépcsómászástól dagadt lábait, bedugtam a kávéfőzőmet az egyik
konnektorjába (disznótorost nem kért, a gyomrát már a szom-
szédban elrontotta), aztán mélyen a szemébe nézve azt mondtam:
– Mától kezdve mindig csak hozzám jöjjön, jóember! He-
lyezze magát kényelembe, pizsamát és fogkefét legközelebb
hozzon, aztán délutánonként és esténként, amikor a műsor in-
dul, üljön ki ide, az erkélyre! – De hát a jelentés! – berzenkedett
az ötletem ellen. – Honnan tudom meg, milyen adások tetszet-
tek a legjobban? – Ide figyeljen – nyomtam vissza a fotelba
idegnyugtatóan és végérvényesen –, ha meg tudja számolni a két
kezén az adások idején erre haladó kocsikat, akkor az siker, de ha
a lábujjait is igénybe kell venni: tökéletes a bukás.

ÉLJENEK A FOLYTATÁSOSOK!

Már ezerszer megfogadtam, hogy soha többé nem nézek folytatásos filmet a tévében. Mert én sajnos rettenetesen kíváncsi vagyok. Én igenis azonnal tudni akarom, hogy felakasztják-e a főhőst, hogy megérkezik-e a felszarvazott férj, hogy lelövi-e Te Vilmos a fia fejéről az almát, hogy megnősül-e Apu. Szóval már ezerszer megfogadtam, és mégis minden alkalommal odaülök a képernyő elé. Várok valami csodát. Csoda persze még nem történt, de rájöttem valamire, és azóta megtaláltam a lelkem nyugalmát.

A legtöbb folytatásos film valamelyik híres regényíró ismeretlen művének feldolgozása, átdolgozása, szét-, illetve bedolgozása. Ha tehát elfogy a türelmem, és a következő részt csak egy héttel múlva fogják vetíteni, leemelem a polcra a kötetet, belelapozok, és kielégítem a kíváncsiságomat. Legfeljebb akkor vet szét a méreg, ha a mű végére érve sem találom meg a keresett epizódokat. Gyakran előfordul ugyanis, hogy az alapként emlegetett mű és a kész sorozat csak a címben egyezik meg.

Mit teszek, ha a feldolgozott mű nem található meg sem a könyvtárban, sem a városi könyvtárban? Várok türelmesen. Na nem az újabb részre, hanem az újságosnénire, aki a következő heti Rádió- és Televízióújságot hozza. Abban elolvasom a néhány soros ismertetést, megnézem a szereposztást, belevágom magam a fotelba, behunyom a szemem. A többi már a fantázia dolga. A témának megfelelően gondolok ki magamnak csata-, ágy- és üldözésszeneteket.

De adhatok más tanácsot is. Érdeklődjenek külföldön járó ismerőseiknél! Gyakran előfordul az is, hogy valamelyik környe-

ző ország televíziója már korábban bemutatta a nekünk újdonságként beharangozott csemegét.

Ha nem láttam az előző részt? Van megoldás! A tévé kedves figyelmessége, hogy az egyes részek legtöbbször ismétléssel kezdődnek. Kezdhetik az ismétlést a sorozat elejétől vagy az előző rész elejétől. Ez mintha attól függne, hogy mennyi mondanivalót sikerült összekaparni aznapra. Ha továbbra is így haladunk, megérjük, hogy 55 perc lesz az ismétlés, 5 perc pedig a folytatás. Azt meg minek nézzem meg? Majd elmesélik másnap a munkahelyemen. Addig úgysem tesz senki egy ceruzavonást sem, amíg titizesen meg nem vitattuk például a színésznő kancsalságát, a szőrmék valódiságát stb. (Szóval a film művészi értékét.) De ha láttam az előző részt, akkor sem bosszankodom az ismétlés miatt. Kihasznlom azt a kis időt: átszaladok a szomszédasszonyhoz a helyette kifizetett gázszámlával, kiporolom a nagyszoba szőnyegét, kimosom a fiam nadrágját, elmélázom a másnapi vacsorán.

Higgyék el, nem rosszak ezek a folytatásosok! Az előzőekből is kiderül, hogy hatásukra szélesítem irodalmi ismereteimet, olvasom a sajtót, működtetem a fantáziámat, betekintek a környező országok kultúrájába, szabadon nyilvánítok véleményt a munkahelyemen, elvégzem a családdal kapcsolatos tennivalókat.

Éljenek a folytatásosok!

Fellázkodtam! Elegem volt már abból, hogy a férfiak nem utánam, hanem a kolléganőim után fordultak meg. Hogy mindig csodálom Betty eleganciáját, Lea titokzatosságát, Mari karcsúságát, Szörnyű hamvas bőrét dicsérték.

Elhatároztam, hogy átváltozom. A tévé képernyője előtt ültem, tanulmányoztam, hogy mi a titka a nagyoknak, a népszerűeknek. Azt hiszem, megfejtettem a titkot!

Szent Johanna-módszerrel fogyókúrázni kezdtem: egy hónapig csak kenyéren és vízen éltem. Az eredmény? Twiggy, angol exmanőken is megirigyelhetné pizkafaságomat. A fodrász megcsináltattam *Cserháti Zsuzsa* népi ihletésű, göndörített szalmakazal-frizuráját. A kozmetikussal *Asta Nielsen*-szerű gyászkereteztettem körül a szememet. A nyakamba hosszú sálakat kötöttem. Az ötletet *Isadora Duncan*-tól vettem. Megvarratattam magamnak *Demis Roussos* szolid kismamapongyoláját, fölérítettem *Kóbor János* sejtelmes denevérszerelését.

Még csak az volt hátra, hogy lerúgjam és a legelső kukába dobjam a cipőmet, majd (ezért az ötletért a *Paprikajancsi* című szám angol előadónőjének vagyok hálás) mezítláb és *Julie Greco* kézmozdulatait utánózva végigsétáljak az utcán.

A siker leírhatatlan volt! Azóta mindenki megfordul utánam. Csak azt nem értem, miért néznek rám olyan furcsán az emberek?!

Hát az én családom aztán szó szerint veszi a tévéreklámot!

Múltkoriban: Mit sem sejtve nyitottam be a spájzba, porcukrot kerestem. Helyette tíz kiló gyomirtó szer akadt a kezembe. Kérdőre vontam az anyósomat, ő meg engem: – Fiam, te nem gondolsz semmire... – De drága mama – szakítottam félbe –, a tizedik emeleten lakunk, és csak öt virágcserepnyi megművelendő földünk van. – Hát aztán! – mondta ellentmondást nem tűrő hangon. – Szörnyű, hogy te mindig ilyen mának élő voltál. Sosem törődtél azzal, mi lehet öt-tíz év múlva. A fiam boldogsága érdekében nem engedhetem meg, hogy gyomirtó szerek nélkül éljétek le az életeteket.

Tegnapelőtt: A kórházból hívtak telefonon. Minden hajszálam az égnek állt, amikor megtudtam, hogy a nálunk vendégeskedő Lajos bácsinak kimosták a gyomrát. A padlószőnyegig itta magát – Star Tonickal! Szörnyülködésemre azzal védekezett, hogy ő csak annyiszor húzta meg az üvegeket, ahányszor a „sztártonikos” férfi a képernyőn megjelent.

Tegnap: A férjem váratlanul arra kért, hogy kísérjem el a garázsba.

– Mi ez? – kérdeztem szörnyülködve, miután ünnepélyesen betessékelt az ajtón. – Nem látod, kedvesem? Disznó. – Mi a jó égnek? – Nem nézhetem tovább, mennyire nem törődsz a család korszerű táplálkozásával; most én vettem kézbe a dolgot. Hurkát csinálunk belőle! – mutatott színpadi mozdulattal a disznó felé. – Én meg fasírtot. Belőled! – üvöltöttem. – Nyugodj meg, kedvesem – csillapított –, inkább válassz te is magadnak valami testhezállót a reklámozott dolgok közül! – Ezt még megkeserülöd! –

sziszegtem a fogaim között. És ma megjelentem otthonunkban az egyik reklámfiúval. – Íme! – mondtam szemtelen vigyorra mire a férjem megsimogatta az arcomat: – Örülök, fiam, hogy nem lógsz ki a családból.

Válaszolni akartam, de nem tudtam.

A fiam ugyanis a számba erőltetett egy Csemege rágógumit.

TORNA

Azt mondja minap az egyik kis tévébemondónő: – És most, kedves nézőink, tornázzunk! A villa megállt a kezemben. Jaj, eszem a lelkét, de aranyos! Hogy ő, meg én? Szóval mi, ketten? No nem bánom, de csak az ő kedvéért!

Félre is toltam tíz tojásból készült rántottámat, igyekeztem megfélekedezni hetvenöt kilóról meg a nem éppen tizenéves koromról, s nekigyürkőztem a gyakorlatnak. Szakadt rólam a víz, döngött az alattam lakók mennyezete, recsegett a térdem, a hátam, a vállam..., de nem tágítottam. A befejező légzőgyakorlatot már a parkettán elnyúlva, lógó nyelvvel hörögtem el.

Amikor végre feltápáskodtam, s balga fejjel együttérző szánakozást reméltem, láttam ám, hogy az én kis bemondónőm üdén mosolyog a képembe. A hajában lévő, az ötperces torna idején készített, friss bodorkák huncutan adták tudtomra, hogy engem bizony alaposan lóvá tettek. Becsapott lélekkel, sajnó tagokkal vánszorogtam vissza tojásrántottám mellé, s tüntetően, a bemondónő szeme láttára faltam fel az egész maradékot!

NÉVNAP

ak borzasztó! Az ember nyugodtan el sem feled-
névnapját!

gel, miközben félálomban a fürdőszoba felé bo-
eleg, emberi szóra vágytam, bekapcsoltam a rá-
kkor hallottam... Egyből magamhoz tértem!

mondó amolyan „most tesztek jót az emberiség-
vanis éppen azt közölte, hogy: – Kedves hallga-
napja van.

gemmisültem. Hát hiába volt minden?! Ké-
azon, hogy véletlenül se jusson eszembe Janke
és most tessék! Éppen ma van ügyeletben ez a
világmegváltó törekvésekkel megáldott bemon-

em! Fizetés előtt egy-két nappal névnapra hívni
Hát nincsenek neki rokonai? Vagy olyan tömötte

rtam az előző héten: hétfőn Bernát bácsinak
volt névnapja. Aznap az „Előre nem látott kiadá-
pozskámat ürítettem ki. Kedden a heti konyha-
tem Konstantinra, az öcsémre. Szerdán a férjem
em el. Abból Júlia néninek, anyám barátnőjének
ot. Csütörtökön Dezsőnek, a kollégámnak volt
rékbetétkönyvem szüntettem meg (tíz forint
nteken a szomszédasszonytól kértem kölcsön,
arátnőmet kellett köszöntenem. Amikor szom-
napra hívták fel a figyelmemet, akkor... Nem
kaptam, nem a pénztárcámhoz, hanem a rádió-

Földhöz vágtam! De szép pillanat volt! Azóta csupa nyugalom
az életem. Nem kell reszketnem ugyanis, hogy mikor mondják
be például a János-napot. János ugyanis tizennégyszer szerepel a
naptárban. És nekem nemcsak az apámat, a férjemet, a fiamat, a
nagyanyámat (jaj, őt nem... már megint zaklatott vagyok) hívják
Jánosnak, hanem szerintem már a húsz év múlva megszületendő
unokámat is.

Persze megértem én a bemondókat is. Jó, hát ne hagyják
abba! De csinálják egy kissé kíméletesebben! Valahogy így: –
Kedves hallgatóink! Bevették már az e napi nyugtatójukat? Még
nem? Ejnye, ejnye! Gyorsan pótolják! Tizenöt perc múlva felol-
vassuk a mai névnapokat.

Vagy: – Kedves hallgatóink! A nap gyönyörűen süt. Ha van
egy kis idejük, sétáljanak el a gyógyszertárba! A jövő héten
gyakori névnapok következnek!

n tudja eldönteni, hogy mi a csodát akart

acsalogányt vagy macskakast...

előbb borul virágba és csak aztán rügyezik

a filmet."

n jön rá, mi a mese mondanivalója:

gyanaz, mint a tegnapinak vagy a tegnapi-

gy: miért állatfigurák jelenítik meg az
tényeket?

gy a gyáva nyusziból bátor nyúl, az önző,
közösségért ravaszkodó, öreg róka lesz,
ne emberben? Kockázatos..."

Mióta az eszemet tudom, pontosabban mióta a televíziót ismerem, még sosem fordult elő, hogy a műsorajánlók a következő szövegekkel tájékoztatták volna a nézőket:

– Óvodások, figyelem, most három sefüle-sefarka kisfilmet láttok.

– Kedves fiatalok! A most következő ifjúsági műsorban csupa idős néni és bácsi fogja megmosni a fejeteket.

– Kedves férfi nézőink! Az önök által annyira imádott szex-bomba percekben belül megjelenik a képernyőn. Ugye nem csökkent a vonzalmukat, hogy a művésznőn a film forgatása előtt hajtottak végre epe-, kebel- és veseműtétet?

– Egy izgalmas tévéjátékra hívjuk fel figyelmüket. Kérem, ne zavarja önöket, hogy az utóbbi hónapokban már nemegyszer vetítettük.

– Hogy éjszaka aludni tudjanak, eláruljuk, nincs is olyan ország, amilyenről az előző vitaműsor résztvevői beszélgettek.

– Most egy fesztiváldíjas alkotást ajánlunk figyelmükbe. Hogy milyen fesztivál hányadik díját kapta? Nem tudjuk.

– A most következő film kilencvenperces. A tizenkettedik perctől a hetvennyolcadikig azonban nyugodtan szundikálhatnak. Csak az utolsó tizenkét percet érdemes megnézni. Aludjanak nyugodtan, ez a vekker fogja majd ébresztetni önöket.

És így tovább.

A SIKER TITKA

A sikerre pályázó film semmiképpen se legyen hazai termés. Mi, magyarok ugyanis nem nézni, hanem megvitatni szoktuk a magyar filmeket!

A rendezőnek idegenbe szakadt hazánkfiának kell lennie, aki a nevét Bíróból Bureau-ra, Körtéből Curtisre, Románból Royalra vagy Bogárból Bogarra idegenesítette. Esetleg lehet külföldi származású is. Akkor viszont az anyósa legyen kötelezően dunántúli Bözsi néni vagy alföldi Mariska néni, akinek az a szerepköre, hogy nyaranként dagadtra hizlalja a ványadt amerikai unokákat.

A főszerepet olyan színésznő játssza, aki húszévesen bájosan naiv, harmincévesen vad és céltudatos, negyvenévesen húszéveseket vonzó, nagymamaként mindenkit elbűvölő, örök nő. Női partnere azonban még csak véletlenül se legyen – még abba szeretne bele a férfi főszereplő, a forgatókönyvet kijátszva. Férfi viszont – számukat és minőségüket a producer pénztárcája szabja meg – annál több kerengjen körülötte. Gondolni kell ugyanis a szerelemre vágyó női nézőkre is.

A siker legfontosabb titka azonban az, hogy a filmet ne mutassák be Magyarországon.

Meglátják, őrzöngeni fognak érte!

MESE A LÉNYEGRŐL

Most pedig elmondom – nem lesz nehéz, láttam már hasonlót –, hogyan lehet olyan könnyűzenei műsort készíteni, amelynek sem a dallamára, sem a szövegére nem tud odafigyelni a gyanútlan tévénéző.

Végy színhelyként egy magányos cédrust, egy hímesnek álcázott, lecsapolás előtt álló mocsarat, egy rákokkal benépesített, vízzel telt akváriumot, egy alul-, illetve felüljáró nélküli vasúti csomópontot!

A mocsár közepén a versailles-i kastély rokokó szobabútorait állítsd fel! A vasúti csomópont csomójába népszerű beatzenekárokat fektess! Vigyázz arra, hogy mindegyik sínre jusson legalább egy! Az akváriumban egy „elől-hátul-lent-fent-semmi” ruhába préselt énekesnőt lubickoltass! A magányos cédrusra ugráló szólógitárosokat aggass!

Ha mindez megvan: szólaltasd meg az előadót Beniamino Gigli hangján, énekeltesd az énekesnővel a fesztiválok fesztiválján sikert aratott számok számát, játszasd a zenekarokkal a legmodernebb, „a közönség is majd megőrül érte” zenét!

A sikertelenség biztos.

Mert ugyan kinek lesz energiája a szövegre és a dallamra figyelni, amikor akarva-akaratlanul azon kell izgulnia: mikor borítják be a mocsár hínárjai a bútorhuzat virágait, mikor gázolja el az expresszvonat a zenekarok ifjú öngyilkosait, mikor vágják el a rákok az illegő-billegő ruhapántot, és hogy mikor hullnak már le a fáról a lankadó szólógitárosok?

Mert a fő, hogy mellékes a lényeg.

Ó, AZ A SCI-FI!

gyzése!

fi (pardon: „fanti”) az oka. Pedig már minden beszéltünk imádott Kázmérommal. És hittük, élet már semmilyen meglepetést sem tartogatással kapcsolatban. És akkor egy este bekap-
bár ne tettem volna! Akkor derült ki ugyanis, él-hal a tudományos-fantasztikus filmekért.

psor után megfeledkezett rólam, lénye izgatot-
ményeket. Én egy ideig – bár nehezemre esett
géltem. Gondoltam, hadd örüljön a drágám. De
őn feltűnt tejútrendszerünk képe, az ámulattól

ki kis horgolt függöny lenne belőle!

ökkenve nézett rám, de ámuló arcom láttán
gott. Csak akkor kezdte ráncolni a homlokát,
metesnek kikiáltott sugárpisztolyról azt állapí-
y az pontosan olyan, mint az én hajbodorító

nyzóasztal szélét ragadta meg. Ennek az volt az
túlságosan sopánkodtam amiatt, hogy a képer-
észealjakat nem matyómintásra festették. Ter-
ét megfogadtam, hogy többé nem szólok egy
ne múljon a boldogságom! De amikor egy für-
ott varangyról a film főhőse mindenképpen azt
hogy az egy intellektuális lény, nem bírtam
n felröhögtem. Kázmér felugrott, odarohant az
jjel kiáltotta vissza:

yúk, te fantázia nélküli liba!

Azóta nem láttam. Pedig még most is várom a már elkészített
Halley-üstökös-mintás pulóveremben, miközben azon tűnődöm,
vajon miért nem tanították meg a középiskolában, hogyan kell
egy érett görögdinnyét a titokzatos Plútó bolygónak látni?

Kedves nézőink! Mai Filmcsokor címmel rovatunkban Tűzrölpattant Réteske filmrendezőnőt mutatjuk be. A művésznő két film forrázása közben vállalkozott arra, hogy eddigi sületlen-, illetve keletlenségei konyhatitkairól beszéljen.

– Kedves Réteske, hát hogyan is lett önből filmrendező?

– Óh, az én habcsókos ifjúságom! Tizedik emeleti kiskonyhám ablaka alatt sétált Vargabéles Dénes, a jó szimatú rétes- és filmszakember, aki miután beleszippanzott a levegőbe, azon nyomban elindult felfelé, a szag után. Kiskonyhámba toppanva így kiáltott: – Réteske (egyébként Bözsi a nevem), maga olyan hosszúra tudja nyújtani a semmit, hogy az isten is filmrendezőnek teremtette!

– Kedves Művésznő! Valamennyien megcsodáltuk a közelmúltban bemutatott „Dinsztelem-dunsztolom” című zenés, és a „Leragadt a palacsinta, nem bánom” című filmvígjátékát, melyekben ön a spórolás magaskiskoláját mutatta be.

Az elsőből ugyanis a zene és a vígság, a másodikból pedig a film és a játék maradt ki. Azon is elcsodálkoztunk, mennyire ért ön a színész kifacsarásához, bőrének lenyúzásához.

– Hát igen, a gyermekkor emlékei! A facsarás művészetére édesanyám tanított, imádta a citromtortát, a nyúzás tudományát pedig édesapámtól lestem el, birkapásztor volt.

– Kedves Réteske, úgy tudjuk, kalandfilm forgatására készül. Mit kívánhatunk önnek ebből az alkalomból?

– Az álmod egy Nagy Spájz! Amelyben füstölt kolbász módjára lógnak a más rendezők által felvett üldözési, ágy- és csatajelenetek. És amelyekből én annyit vagdalhatok bele a filmembe, amennyit nem szégyellek!

Előkészítés: A kedves néző a kényelmes fotelben, a film főhőse a virágos réten helyezkedik el. Az utóbbi a báránnyelheket, az előbbi a képernyő színeit csodálja. A néző lelkét befonja az üde látvány, idillikus képsorokat, kellemes estét remél.

Bonyodalom: A réten traktor kószál. A néző nem érti, miért. A traktor gondol egyet, az eget bámuló hős felé tart, majd levágja annak kislábujját. A felhők fejre állnak, hősünk úgy lát, mint Klerensz, a kancsal oroszlán. A néző szeme is homályos – a bosszúságtól. Egyrészt azért, mert a traktor tönkretette szentimentális hangulatát, másrészt azért, mert ha már – a forgatókönyv szerint – gázolnia kellett annak a nyomorult tarkornak, legalább a hős nagylábujját vágta volna le.

Kibontakozás: A hőst orvoshoz viszik. Először a már említett traktoron. Zötykölődés közben ismét az eget nézi. Rosszulesik neki, hogy nap a képébe vigyorog. A néző kezdi unni az eget.

Azután szénásszekéren hurcolják tovább hősünket. Természetesen a felhőket és a szénaszálakat simogatja a tekintetével. A néző már utálja az eget, sőt a film valamennyi eget szeretné rászakasztani a hősre, a rendezőre, az operatőrre. De legjobban azt az asszonyt gyűlöli, aki világra hozta a forgatókönyvíró.

Végül teherautón fekvé látjuk hősünket. A fák suhanó koronája között az eget látja. Arca nyugodt, belül vívódik. A néző arca torz, nagyon is kifelé vívódik.

Tetőpont: A kórházban nem találják a sebhintőport. Hősünk búcsúzik az élettől, a nyitott ablakon bepillanó égbolttól. A néző is a tetőponton van. Búcsúzik a film készítőitől. Életre szólóan megfogadja, hogy soha többé.

hős mégis meggyógyul. (A néző is. Egyhetes
n.) Az ápolónőbe kapaszkodva teszi meg az első
g. Szélesre tárja...
átta-e az eget, azt már a kedves néző nem tudja
n elszállították az idegosztályra.

TE,... (KÖZ)ÉLET...

A FŐBÉRLŐ JELLEMRAJZA

Született a múlt század végén vagy a XX. század elején. Az utóbbit azért érdemes választani, mert évei számát tekintve közelebb áll a mi korosztályunkhoz. Az első nap maga a földre szállt angyal, még a ruhája is csöpög a jóságtól, no meg a szebbnél szebb ígéretektől. Figyelmeztetek azonban minden újonc albérlőt, hogy ennek az ócska trükknek semmiképpen se dőljön be, mert ez a nyolcvan-kilencvenéves, ősz hajú angyal, ha előbb nem, de a félévi vizsgaidőszak kezdetére maga a megtestesült ördög, vagy ahogyan mi becézzük, házisárkány.

Elkeseredésre azonban semmi ok, mert az összetűzések, a szűnni nem akaró zaklatások az utolsó vizsga napján befejeződnek, és a házisárkány, óh, pardon, az ekkor már újra kenyérre kenhető jóság egész második félévi tevékenysége arra irányul, hogy a perpatvarokba beleöszült egyetemistát a következő tanévben is magánál tartsa, azzal az indokkal, hogy: „Ugye, aranyoskám, nem volt nekünk semmi bajunk sem egymással?”

És ez sajnos sikerül neki. Maradunk a következő, a harmadik, a negyedik, sőt még az ötödik évben is. No nem azért, mert már elfelejtettük a légycsapó idegtépő csattogását, a papagáj fülsiketítő rikácsolását, a hideg szobát, a villanyfogyasztásért járó lesújtó főbérleti pillantást, a nyolcvanhét tagú rokonság szűnni nem akaró pletykáit, melyeknek a házinéni jóvoltából mi állunk a középpontjában.

Nem. Nem ezért maradunk mi, mártíromságra szánt egyetemisták, hanem azért, mert állandóan ez a régi sláger jár a fejünkben:

„Máma itt, holnap ott, mindegy,
Itt se jó, ott se jó, oly mindegy...”

ABSZOLÚT KÖZÉLETI SZEMÉLYISÉG

Nyughatatlan Emőke éjjel kettőkor vánszorgott haza. A lakás tárva-nyitva hagyott ajtajában kedvenc macskája várta – döglötten. Az éhezéstől fordult fel. Emőke rosszat sejtett.

A kisházban a nagymama megszokott hortyogása helyett egy cédula fogadta: „Beköltöztem az öregek otthonába.” Emőke a hálószoba felé botorkált. Az ajtónál azonban megállította a túloldáról átsűrődő szerelmi vallomás.

– A férjem! Megcsal a férjem! – sikoltotta, miközben a gyerek szobája felé igyekezett, hogy vigaszt találjon. A sebtében kihuzgált fiókok, a szétdobált apróságok ismét megállították.

– Hát mégiscsak beváltotta az ígétét, mégiscsak világgá ment, mert ma sem jöttem időben haza! – nyilallott belé a felismerés.

Emőke megdöbben ennyi hálátlanság láttán. Hogy amíg ő önmagát nem kímélve... éjt nappallá téve... mindig csak másokért dolgozva...!

Emőke megrázta magát. Nem, nem fogtok megtörni! Elme-hettek, megcsalhattok, meghalhattok, csak azért, hogy engem akadályozzatok, bosszantsatok, mégsem veszitek el az életem értelmét!

Ezzel a boldogító tudattal tért nyugovóra. Közben arra gondolt, milyen felemelő érzés, hogy a város kóbor kutyáinak helyzetét sikerült megoldaniuk a mai tizenöt órás tanácskozáson.

ÜLÉSEZÜNK, AVAGY KI ALSZIK EL HAMARABB

Kedves közönség!

Kérem, ne haragudjanak zaklatott lelkiállapotom és csapzott külsőm miatt. Nem, nem egy kocsmai verekedést hagytam ott az önök kedvéért, hanem egy maratoni plenáris ülést. Igen, egy plenáris ülésen, pontosabban annak szünetében művelték ezt velem. A gombjaim akkor szakadtak le, amikor a legbefolyásosabb díszvendég közelébe akartam férkőzni. A cipőmet az ingyenvirslis osztaga közben taposták össze.

De nem panaszkodom tovább. Fő az, hogy itt vagyok. Jaj, míg el nem felejem! Három perc múlva el kell mennem. Ha addig nem fejezném be a számot, azért is elnözésüket kérem. Igen. Jól tetszenek gondolni, egy értekezleten várnak.

Mert összejönni, beszélgetni, megbeszélni, értekezni, konzultálni, tájékoztatni, tárgyalni, tanácskozni, vitatkozni, ülésezni, gyűlésezni, röpgyűlésezni, nagygyűlésezni – ezenkívül eszmét, véleményt és tapasztalatot cserélni, konferencián, szimpóziumon, ankéton részt venni, fogadást adni, látogatást tenni – lásd még a magyar szinonimaszótárt –, tehát összefoglalva: önmagunkat és egymást agyonülésezni, azt aztán tudunk. Méghozzá milyen gyakran, hosszan, költségesen, és főleg milyen...

Mert itt van például az az ülés, amelyről laposkúszással szöktem el önökhöz. Pedig a téma nagyon izgalmas volt. A juhok lelkiállapota a legelés pillanatában. Nem, nem ez volt. A kéményseprők munkaruhájának díszítő motívumai. Ez sem az. Vagy talán...? Na mindegy, a lényeg az, hogy igen izgalmas volt, sajnálom is, hogy el kellett jönnöm, ugyanis fogadást kötöttünk, ki alszik el hamarabb, az elnökség tagjai vagy a hallgatóság.

Én az elnökségre tippeltem. Elmondom, miért. Négyen ültek

padon: a levezető, a fő-, az al- és az
t, ha éppen más dolga nem akadt, és a
asszemet néznie a meg-megújuló zaj
a bazsalikomkompozíció mögött. Sze-
ont, pont, vesszőcskével leplezte izgal-
olni fog. Az alelnök, a nagy tekintélyű,
n felriadt bóbiskolásából, az előadók
ási eredményeire hivatkoztak. Az álel-
zélén ült, szemmel láthatóan vívódott.
hatott szegény leláncolt Prométheusz is
ál, miközben a keselyű a máját tépte.
en. Nem is csodálom.

szólók mindent elkövettek, hogy az
en, hogy egyszerre aludjon el az egész
k a hozzászólók négy fő típusát: a kis,
az alacsony termetű magabiztost, a ta-
a mindig, mindenhol, mindenben az
st, aki még akkor is csatlakozik, ha senki

agyok. Na mindegy, azért még azt el-
tem, miért szellemeskednek annyit a
ttel, amikor a legtöbb eredményes. A
gkötöttek harminc méter sálat, levágtak
és lábkörmöt, kitöltöttek 1571 – köztük
vényt, átment a füleken 150 rosszindu-
élt 40, szigorúan bizalmas információ,
bert, eldőlt néhány kitüntetés és előlép-

: Kis Amália leányanya, aki már kihasz-
az összes eddigi lehetőséget, a 3. sor 13.
ilta 9 éves gyermeke 10 évvel ezelőtt
lárt, aki azon a bizonyos értekezleten is
n ült.

TUDÓSFELESÉG

Szereplők: Professzor
Róza asszony

Riporter
Statiszták

Színhely: egy állófogadás

(Az előtérben mikrofonnal a kezében áll a riporter és a nagyda-
rab, kövér Róza asszony. A riporter visszafogottan tudósít a hát-
térben folyó eseményről, egy nagy professzor ünnepléséről. Amit
a riporter mond, csinálják is, a professzort azonban végig eltakar-
ják.)

Riporter: Kedves nézőink! Megható pillanatoknak vagyunk
tanúi. A világhírű Hangya professzort látjuk családtagjai és mun-
katársai körében, akik abból az alkalomból köszöntik az idős
tudóst, hogy megkapta életművéért a legmagasabb kitüntetést.
Úgy illene, hogy az ünnepeltet szólaltassuk meg a televízió
kamerája előtt, most azonban szakítunk ezzel a hagyománnyal,
hiszen Hangya professzort már az ország apraja-nagyja ismeri.
Nem ismeri viszont a nagyközönség azt a nagyszerű asszonyt, aki
válllvetve küzdött a professzorral a tudomány és az élet viharában.
Róza asszony, drága, meséljen közös életükről!

Róza: Óh, riporter úr, mit mondhatnék én?

Riporter: Hogyan is kezdődött?

Róza: Romantikusan. A férjem intézetében voltam admi-
nisztrátor.

Riporter: Bocsásson meg, de mi ebben a romantikus?

Róza: Váratlanul küldetésem lett.

Riporter: Hová?

Róza: Óh, csak a büfébe.

Riporter: És hogyan folytatódott ez a megható történet?

Róza: Észrevette a drágám, milyen jól értek a büfés nyelven, és hogy imádok ételek közt sündörögni. Így aztán az első adandó alkalommal maga helyett engem küldött az egyik tudományos konferenciára.

Riporter: Róza asszony, drága, nem akarom megsérteni, de úgy tudom, önnek akkor még nem is volt diplomája.

Róza: Ugyan, mit számított az! Csak az volt a fontos, hogy a férjem bízott bennem.

Riporter: Mivel indította útnak?

Róza: Rózsikám, te csak ne törődj semmivel! Jegyzetelj az előadásokon, ismerkedj a büfében, és egyél, amennyi beléd fér!

Riporter: És ön tudta követni a szakemberek előadásait?

Róza: Eleinte egy kukkot sem értettem az egészből.

Riporter: Akkor hogy boldogult a professzor úr?

Róza: Intézeti „Ki mit tud?”-ot rendezett.

Riporter: Miből?

Róza: Helyes megfejtésből.

Riporter: Önre sosem haragudott?

Róza: Sosem.

Riporter: Egyszer sem?

Róza: Csak akkor nézett rám villámló szemekkel, ha nem híztam meg a szimpóziumonkénti öt kilót.

Riporter: Olyankor mit mondott?

Róza: Rózsikám, már megint agyondolgoztad magad!

Riporter: Honnan tudta, mennyi az ön súlya?

Róza: Valahányszor hazaérkeztem, először a jegyzeteim vastagságát mérte meg, aztán engem állított az intézet mázsájára.

Riporter: És ha teljesítette a kilókat meg a centiket?

Róza: Megjutalmazott.

Riporter: Nutriabundával?

Róza: Fenét! Egy tál csülkös bablevessel.

Riporter: Ilyen jó ember a professzor úr?

Róza: Tudja, mindig törődött a testemmel is.

Riporter: Amíg ön távol volt, mit csinált a professzor úr?

Róza: Bezárkózott a laboratóriumba.

Riporter: Róza asszony, drága, beszéljen a terveiről!

Róza: Egyre többet gondolok a visszavonulásra.

Riporter: De hisz ön majd' kicsattan az egészségtől!

Róza: Nem is amiatt. Felhígult a szakma.

Riporter: Hogyan?

Róza: Egyre több a szimpóziumokon a tudós.

Riporter: Miért? Hol kellene lenniük?

Róza: Hol, hol? Hát az alkotó magányban.

Riporter: Ehelyett?

Róza: Úgy mutogatják magukat, mint a felfedezésre váró széplányok a cannes-i filmfesztiválon. Na és a feleségek!

Riporter: Mi a vád ellenük?

Róza: Mi még ódaadóak voltunk.

Riporter: És ők?

Róza: Csak oda adják magukat.

Riporter: Önök?

Róza: Megtanultunk férfiasan helytállni.

Riporter: Ók?

Róza: Megtanultak a szimpózium elnökétől kézcsókot kicsikarni.

Riporter: Ön?

Róza: A férjem kedvéért megtanultam a gyorsírást.

Riporter: Ók?

Róza: A saját kedvükért megtanulták a gyors pénzköltést.

Riporter: Ön?

Róza: Megtanultam három nyelven szakszöveget fordítani.

Riporter: Ók?

Róza: Megtanultak szimpóziumonként tizenöt ruhát csináltatni. És legfeljebb annyit tudnak angolul, hogy „PUSH THAT BEER TO ME”!

Riporter: Ami annyit jelent... ami annyit jelent...

Róza: „Lökd ide a sört!”

Riporter: Önök?

Róza: Hajtottunk, hogy kiérdekeljük a tudományos ülésen való részvételt.

Riporter: És ők?

Róza: Úgy hajtanak, hogy a tudományos ülésnek csak a villásreggelijére, a díszbédjére, az ünnepi vacsorájára és az állófogadására érjenek oda. De csak akkor, ha az Intercontinentalba szól a meghívó.

Riporter: De drága Róza asszony, ön is a szimpóziumokon gömbölyödött töltött galambbá!

Róza: Az igaz! De én nemcsak ettem, hanem dolgoztam is! Most pedig bocsásson meg, riporter úr, szólít a kötelesség!

Riporter: Ó hogyne, drága Róza asszony... (Odakíséri Rózát a csoporthoz, ami szétnyílik, és végre láthatóvá válik a professzor, egy istentelenül kicsi ember. A nyakában egy irgalmatlanul nagy babérkoszorú van, roskadozik alatta.)

Róza: (babusgatja) Nem nehéz, picim? (A karjára veszi a koszorút.) Gyere, hazaviszlek! (Ölbe veszi a professzort, majd méltóságteljesen kilépdél vele.)

(Függöny)

MIT MEG NEM TESZ AZ EMBER...

Kedves közönség!

Önök el sem tudják képzelni, mit meg nem tesz az ember a társadalomért!

Nemzetmentő akcióm azzal kezdődött, hogy megnősültem. Akarom mondani, megnősítettek.

Pontosabban, mire észbekaptam, már ki is mondtam a boldogító igent.

Legalábbis Amáliám végtelenül boldog volt.

Tulajdonképpen én is boldog voltam.

Az anyakönyvvezetőtől ugyanis megtudtam, hogy hívják választottamat.

Pontosabban, azt a nőt, aki engem választott.

Hogy miért nem kérdeztem meg korábban?

De kérem?!

Az ember nem kezdheti rögtön bizalmatlansággal!

Úgy voltam vele, ha eljön az ideje, azaz ha méltónak tart rá, úgys megmondja.

Mint ahogy azt is közölte velem – megismerkedésünk másnapján –, hogy gyereket vár.

Hogy kitől?

Hogyhogy kitől?

Természetesen tőlem!

Bár bevallom, magam sem értem, hogy történt a dolog.

Csak arra emlékszem, hogy amikor felmentem hozzá...

Pontosabban, amikor felcsábított magához...

Hogyhogy mivel?

Önök szerint mivel lehet elcsábítani egy magamfajta fiatal-
embert?

Nem, rosszul képzelik!

Nem a szexszel!

Hát úgy nézek én ki, mint aki...

Szóval csak arra emlékszem, hogy amikor ideadta a kezembe
Jákob-pálcától a műholdas navigálásig című könyvet, a szoba
nég világos volt.

Aztán hirtelen sötét lett.

Másnap hajnalban pedig „A Jákob-pálca...” helyett „A szere-
m iskolája”-t szorongattam a kezemben.

Tépetten!

Lehet, hogy akkor történt valami?

Szóval magam sem értem...

De ha ő mondja...

Elvégre egy nő mégiscsak jobban tudja...

És nincs annál felemelőbb érzés, mint amikor egy férj felesé-
ge a férjétől vár gyereket.

És ahogy mondani szokás, evés közben jött meg az étvágy.

Mármint a lakáshivatalé.

Ugyanis újabb és újabb gyerekeket követeltek tőlünk.

Pontosabban tőlem.

Nem mondom, az után a bizonyos első, kapásból sikeres
akcióim után megjött az önbizalmam, de a sorozatgyártás már
kezddett egy kissé az idegeimre menni.

Egy szép nap aztán népszámlálást tartottam.

Szorgoskodásunk eredményesnek bizonyult.

Lakástulajdonosok lettünk.

Meg nemzetmegmentők is.

A mi hét gyerekünk ugyanis nemcsak a feleségem és az én
életem folytatói lesznek, hanem szerintem például még a vén-
lány nővéremé, a részeges sógoromé, sőt – ezt a nézetet főleg a
feleségem vallja – a kackiás bajszerű biztosítási ügynöké, a félsze-

mű gázóraleolvasóé, valamint a kilenc hónappal ezelőtt kineve-
zett, új főnökéé is.

Megkérdeztem tőle, miért éppen a félszemű gázóraleolvasó
jutott az eszébe.

Mire ő azt felelte, hogy miért éppen az ne jutott volna az
eszébe.

És ha belegondolunk, tulajdonképpen igaza van.

Végül is a nemzetnek teljesen mindegy, hogy kinek az életét
ki folytatja...

A lényeg az, hogy szaporodjunk...

Hogy sokasodjunk.

Nekünk meg az, hogy lakáshoz jussunk!

Eleinte úgy ment minden, mint a karikacsapás.

Amáliám otthon maradt az orgonasípokkal.

Én meg túlóráztam, géemkáztam, újíttattam, brigádmozgal-
maztam – sípoló tüdővel.

No és persze, ha maradt rá energiám, dolgozgattam is.

A munkahelyemen.

Egy este azonban – hogy Amáliámnak meglepetést szerezzek
– egy órával korábban mentem haza.

A meglepetés tökéletesen sikerült.

Majdnem szívrohamot kaptam.

Ugyanis megleptem.

Mondanom sem kell, a félszeművel!

Mivel azonban nem akartam, hogy optikai csalódás áldozata
legyek, elengedtem a nyomorultat.

Amikor pedig végre beugrott az igazság, hogy nincs is gázve-
zeték az egész területben, már árkon-bokron túl járt.

Vitte a fél szemét!

Mert ha a kezem közé kerül...

Volt képe kikezdeni egy hétgyerekes családjával!

Hogy Amália nyakát is megszorongathattam volna?

De kérem?!

elen, gyenge nő!
 tiltettem és megkérdeztem:
 em?
 k – súgta a fülembe csendesen. – Hiány-
 ybetűs, zajló élet.
 tt meg, ami a hivatalban megvolt? – kér-
 kozás feszültsége.
 tő kartárs ma kibé köt bele.
 nk.
 n.
 os biztonsággal meg tudtam mondani, ki
 gyönkökkel pókerezek.
 oltak.
 emmi örömem.
 m őket.
 !
 róbáltam meggyőzni Amáliát, hogy annyi-
 ne egyedül éreznie magát.
 einte nagy volt a ricsaj. De amióta – anyám
 nokkacukorral uzsonnáztatom őket, mint-
 ének.
 ővel, mind a heten rákezdnek, akkor sem
 apni, mint az osztályvezető kartárs. Ami-
 iroda közepén.
 em gyanúsítgat senki.
 rossz hatással van rám a bizalom.
 n azzal zaklatott az osztályvezető kartárs,
 szeplős Somorjaival?

– Pedig hát ez nem is igaz, ugye, gyöngyöm? – kérdeztem
 gyöngyöző homlokkal.

– Nem hát! – válaszolta Amália villámló tekintettel. – Még-
 hogy a szeplős Somorjaival?! Mikor nekem a ragyás Szemerjei
 tetszik?

– Úgy örülök, hogy nem volt igaza az osztályvezetőnek –
 sóhajtottam megkönnyebbülve.

– Meg tudod, hiába igyekszem. Itthon az étel sem olyan, mint
 az üzemi konyhán. Bármit teszek, még mindig van íze – keser-
 gett tovább Amália.

– Néha – jegyeztem meg vigasztalón, hogy enyhítsek lelki
 válságán.

Így beszélgettünk csendesen, egymást átkarolva, ahogyan az a
 jó és hűséges házastársakhoz illik.

– És most hogyan tovább? – tettem fel a majdnem hamleti
 kérdést.

– Képtelen vagyok rosszindulat nélkül élni – válaszolta Amá-
 lia a nyitott ablakban álldogálva, miközben azon tűnődött, elég
 magasan lakunk-e.

– Amália, menj vissza! A hivatalba! – kiáltottam kétségbeesve.
 És gyere le az ablakból! Mert huzat van! És megint megfájdul a
 fogam!

Amáliának kétszer sem kellett mondani.

Másnap már a hivatalban volt.

Én meg?

Otthon maradtam.

Az orgonasípokkal.

Kerek hét évig.

Mert mit meg nem tesz az ember... a feleségeért... a gyerekei-
 ért... No és persze a társadalomért!

A HIVATAL

(rémálom)

Szereplők: Portás
Nénike
Virágvivő
Székfordó
Szőnyegcipelő

(Az összehúzott függöny előtt áll egy édeskés mosolyú, cirkuszi porondmesterre emlékeztető portás, aki harsány, kikiáltó hangon invitálná az érkező egyáltalán nem akaró ügyfeleket.)

Portás: Csak tessék, tessék, hölgyek, urak! Lehet, lehet! Íme a minden eddigi tapasztalatot felülmúló HIVATAL! (Megjelenik egy nénike. Óvatosan tekintet a portás felé.) Csak tessék, csak tessék! (A néni vissza akar menni, de a portás elé kanyarodik.) Hová, hová, nénikém? Csak jöjjön bátran! (Galléron ragadja az öregasszonyt, úgy penderíti a „bejárat” elé.) Szemtanúja lehet egy világszenzációnak, a boszorkányos gyorsaságú ügyintézésnek. Itt kérem, nincs sorban állás, itt kérem, az ügyfélnek az ámulattól leesik az álla.

Nénike: De nekem azt mondták, hogy...

Portás: Ne higgyen a rágalmazóknak! Győződjön meg a saját szemével! Itt minden az ügyfél érdekében történik. (Jön a székfordó a székkal, majd eltűnik középen, a függőnynyíláson.) Nézze csak, nénikém, vidám hangulatúra cseréljük a bútorokat! (A szőnyegcipelő egy összetekert szőnyeggel tűnik el a függöny mögött.) Süppedő szőnyeget terítünk az ügyfél lába alá. (A virágvivő egy óriási kaktusszal tűnik el a függöny mögött.) Virágesővel és zenével fogadunk minden hozzánk érkezőt. Csak semmi félelem!

Nénike: És nem fognak ordítózni?

Portás: Nálunk? A mi hivatalnokaink? Ugyan, nénikém, honnan vesz ilyeneket?

Nénike: A szomszédasszonyom mondta.

Portás: Az ki van zárva! Tőlünk még egyetlen olyan ügyfél sem távozott, aki ilyet állíthatott volna. Jól is néznénk ki!

Nénike: Szóval nem fognak kiabálni?

Portás: Dehogyan fognak. Ellenkezőleg. Csak némán állnak és várnak. Várnak, hogy a kedves ügyfél megszólaljon. Nos, bemegy, nénikém?

Nénike: Azt mondja, pillanatok alatt végzek?

Portás: Annyi ideje se lesz, hogy egy miatyánkot elmondjon. Hát akkor felkészült, nénikém? (A néni félénken bólint.) Akkor kezdjük! Indulhat a zene! (Először egy vidám, cirkuszi induló hallatszik, aztán egy egyre erősödő, kivégzéseken hallható, vészjósító dobpergés.) És most: FÜGGÖNY! (A dobra egy óriásit csapnak, a függöny hirtelen szétcsapódik. A látvány dermesztő. Közvetlenül a néni orra előtt tornyosodik egy magas asztal. Rajta áll némán és vicsorítva, a magasba fenyegetően emelt székkal, cserepes virággal és összetekert szőnyeggel a székfordó, a szőnyegcipelő és a virágvivő.)

Nénike: (Hátrahőköl, keresztet vet, majd összeesik a függöny előtt.) Szűzmáriám!

Portás: (Elégedetten dörzsöli a kezét.) Mondtam ugye, nénikém, hogy gyorsan fog menni? Hé, mi van magával? Álljon fel! Ne csináljon itt tumultust! Na, mi lesz?! (Vizsgálga.) Amindenit! Ez is a másvilágra költözött. Pedig megmondtam, hogy ne éljétek bele magatokat ennyire a szerepbe! (Haragosan fenyegeti az asztalon állókat.) Na de sebaj! Egy rágalmazóval legalább megint kevesebb lett! (Indul kifelé, közben a függöny összemegy.) Csak tessék, tessék, hölgyek, urak! Lehet, lehet! Íme a minden eddigi tapasztalatot felülmúló HIVATAL!

MASZK SZALON

avagy senki sem próféta...

Szereplők: Mester (Figarónak maszkírozva)

Segéd

1. vendég (spanyol maszk)

2. vendég

Szabó úr (japán maszk)

Afrikai vendég

Színhely: egy férfifodrászüzlet

Kellékek: egy nagy tükör, három fodrászszék, festékek, ollók stb.; egy halom különböző nyelvű, ipari jellegű folyóirat; egy spanyol, egy japán, egy afrikai és egy német férfi felnagyított fotója.

(A színen csak a mester, a segéd és az első vendég van. A vendég és a segéd spanyol tangót táncol, ugyanis spanyol maszkot csinál neki. A mester elégedetten nézegeti őket.)

Segéd: Így jó lesz, Mester?

Mester: Kezd hasonlítani. Csak a szemöldök íve nem elég hiteles. Nézd meg még egyszer a fotót! Aztán igazítsd ki! (A segéd tanulmányozni kezdi a fotót, a mester pedig észreveszi, hogy az ajtónál egy férfi toporog tanácstalanul.) Fáradjon beljebb, uram!

2. vendég: Nem tudom, jó helyen járok-e.

Mester: Azonnal tisztázzuk. Ön ugyebár feltaláló?

2. vendég: Orvos vagyok.

Mester: És kikísérletezett egy új gyógymódot.

2. vendég: Igen.

Mester: Amiről a főnöke hallani sem akar. Csak külföldit hajlandó alkalmazni.

2. vendég: Honnan tudja?

Mester: Hozzánk csak az önéhez hasonló problémával küszködő férfiak járnak. Ez a profilunk.

2. vendég: És bevált a módszerük?

Mester: Először magamon próbáltam ki.

2. vendég: Ön minek maszkírozta magát?

Mester: Figarónak! Rossini operájából. Íme az eredmény! (Körbemutat a szalonon.) Önnek fogalma sincs, mennyi a meg nem értett újító és feltaláló!

2. vendég: Ezek szerint jó helyen járok.

Mester: A legjobb helyen. De foglaljon helyet! Van már elképzelése, hogy milyen fazont akar?

2. vendég: Még tanácstalan vagyok.

Mester: Akkor adom a legfrissebb lapokat. Milyen nyelven fordít?

2. vendég: Angolul és németül.

Mester: Kitűnő! (Odaadja az újságokat.) Lapozgasson nyugodtan, és ha döntött, szóljon! (Alig fejezi be, beront a japánnak maszkírozott Szabó.)

Szabó: Mester! Mester!

Mester: Csöndesebben, Szabó úr! A vendégek!

Szabó: Nem érdekelnek! Kérem vissza a pénzemet!

Mester: De hát mi történt?

Szabó: Felismertek!

Mester: Az lehetetlen. Az ön maszkja tökéletes. Hasonlítsa össze a fotóval!

Szabó: Nem hasonlítok össze semmit. Adja vissza a maszkírozás költségeit!

Mester: Előbb tisztázzuk a dolgot!

Szabó: Mit kell ezen tisztázni? Felismertek és kész!

Mester: Kicsoda? A felesége?

Szabó: Dehogyan. Ha látta volna, hogy mosolygott rám, az a céda!

Mester: Akkor csakugyan felismerte.

Szabó: Fenét! A japánra mosolygott, nem énrám. A dög! De el is látom a baját! Várjon, felírom a naptáramba! És most kérem a pénzemet!

Mester: Keressünk egy másik megoldást!

Szabó: Nem érti! Kirúgtak! Ki-rúg-tak!

Mester: A főnöke?

Szabó: Na végre, csakhogy rájött! Igen, a főnököm. Az én külföldimádó főnököm, akinek három éve magyarázom, hogy az én robotom is ér annyit, mint a legjobb külföldi. De magyarázhatok én annak! Magában volt minden reményem, Mester. Látja, mégiscsak gésának kellett volna maszkíroznia? Nézze, milyen kecsesen mozgok! (Utánozza a gésákat.) És látja ezt a porcelán-finomságú arcot? De könyöröghettem én magának! És most tessék, tönkretett! Ide a pénzemet, különben harakirit követek el! (Vicsorog rá, rémisztően ugrál.) Magán!

Mester: Csillapodjék, Szabó úr! Mondja, milyen nyelven dobatta ki a főnöke?

Szabó: Természetesen japánul.

Mester: Mondom, hogy nem a maszkban van a hiba.

Szabó: De hát a...

Mester: Nem érti? Nem magát rúgták ki, hanem a japánt. De akkor hol csúszott be a hiba? Mondja, Szabó úr, mikor csináltatta ön a maszkot!

Szabó: Hétfőn, délután.

Mester: (Keresgél a lapok között.) És mi ajánlottuk önnek a japán maszkot, vagy már konkrét elképzeléssel jött hozzánk?

Szabó: Én kértem a fazont.

Mester: Megtudhatnám, mi alapján?

Szabó: Két héttel ezelőtt olvastam valahol, hogy a japánok hasonló robotot kísérleteztek ki, mint én.

Mester: Csakhogy azóta a németek is megjelentek a piacon.

Szabó: Az nem lehet!

Mester: Itt van ni, az e heti újságban!

Szabó: A főnököm ennyire hétrekész lenne?

Mester: Hát ha annyira külföldimádó. Na jöjjön csak, Szabó úr! (Lenyomja a székbe.)

Szabó: Mi az? Mit akar?

Mester: (Elővesz egy vésőt és kalapácsot, kezdi „lefejteti” a maszkot.) Helyrehozom a tévedését! Németet csinállok magából. (Dolgozik. Németül énekel közben.) Kezdi már érezni a figurát?

Szabó: Jaj! Juj! (Csendben belép egy afrikai férfi a szalonba.)

Segéd: Mester! Mester!

Mester: Mi van? Ne zavarj! (A segéd a fejével int az afrikai felé.)

Segéd: Csak nem egy újabb reklamáló? (A mester abbahagyja a maszkbontást.)

Mester: (Félve körbejárja az afrikait, tapogatja.) Maga az, Kovács úr?

Afrikai: Nem. Én lenni nem Kovács úr. Én vagyok Abdul Aziz Mohamed from Afrika.

Mester: Na hála istennek! Parancsoljon, uram! Miben lehetünk a szolgálatára?

Afrikai: Én kérek önök egy magyar hűtőgéptervező-maszk. Enyém főnök in Afrika esküszik magyar hűtőgépek. Pedig nekem lenni sokkal jobb saját találmány. Ajánlották nekem önök maszk szalonja.

Mester: Értem, uram. Azonnal mutatok önnek egy magyar fazont. (Idegesen keresgél a kitett képek között, de nem talál magyar férfi fotóját.) Egy kis türelem, uram! Azonnal, uram! (Végső kétségbeesésében az afrikai elé penderíti a nem éppen daliás külsejű segédet.) Ez megfelel, uram?

Segéd: (Miközben az afrikai mustrálgatja, kacsintva odaszól a mesternak.) Lehet, hogy egy újabb részleget kell nyitnunk, Mester?!

(Függöny)

FAVÁGÓK

(avagy új főnök jól seper?)

- Szereplők:*
- 1. favágó
 - 2. favágó
 - 3. favágó
 - 4. favágó
 - 1. főnök (hajcsár)
 - 2. főnök (okoskodó)
 - 3. főnök (széplélek)
 - 4. főnök (normális)

(A színen egy X alakú lábakon álló fűrészbak van. Rajta fekszik egy hosszú fatörzs. Az 1. és 2. favágó egy nagy fűrészszel fűrészszel. Jókedvűen dolgoznak, énekelnek.)

Favágók: „Vigan él a favágó, ha szól a rigó,
Fűrészszelni jaj de jó, halihalihó!”

1. főnök: (beront) Jó napot, emberek!

1. favágó: Adjisten!

2. favágó: Mi járatban van erre?

1. főnök: Én vagyok az új főnök.

1. favágó: Jó volt nekünk az előző is.

1. főnök: Dehogy volt!

2. favágó: Már hogye lett volna!

1. főnök: Miért, nála hány százalékra teljesítették a tervet?

1. favágó: Százra.

1. főnök: Na látják! Nálam százharmincra fogják.

2. favágó: Az lehetetlen!

1. főnök: Dehogyis! Majd én bebizonyítom!

1. favágó: Aztán hogy gondolja a dolgot?

1. főnök: A tempót kell fokozni, emberek.

2. favágó: Ha gyorsabban fűrészszelünk, hamarabb elfárad a karunk.

1. főnök: Az én módszeremmel nem. (Az 1. favágónak.)
Jöjjön maga is erre az oldalra! (A favágó kelleetlenül odamegy.)
Álljanak egymás mellé! Fogják meg mind a ketten a fűrészszelét! És most egyszerre rántsák meg! Úgy! Most pedig futás!

2. favágó: Hová?

1. főnök: Hová? Hová? Hát mind a ketten a fa túlsó oldalára.
Aztán ott rántsák meg egyszerre a fűrészszel! Értik? Na kezdjük!
Rántás! Futás! (Elővesz egy stopperórát.) Gyorsabban! Rántás!
Futás! Futás közben pihenhet a karjuk. Úgy ni! Hát jó munkát,
emberek! Ne feledjék, rántás, futás! És énekeljenek is közben!
Úgy, mint az előbb. (Az 1. főnök elmegy. A két favágó „rohangálva” dolgozik tovább, közben minden rántásnál elénekelnek egy-két szótagot.)

Favágók: Vigan-éla-favá-gó-haszól-ari-gó-fűrészszelni-jajde-jó-hali-hali-hó...

2. főnök: (megjelenik) Jó napot, emberek!

1. favágó: Hát maga kicsoda?

2. főnök: Az új főnök.

2. favágó: Na végre! Már azt hittük, életünk végéig kell így rohangálni.

2. főnök: Micsoda elavult módszer! Hány százalékot tudnak így teljesíteni?

1. favágó: Hatvanat.

2. főnök: Felháborító! Újítani fogunk. Ú-jí-ta-ni!

2. favágó: Aztán hogyan?

2. főnök: Eddig a fűrészszel huzigálták a fán...

2. favágó: Úgy van.

2. főnök: Ezután fordítva fogják!

2. favágó: A fát a fűrészszel?!

2. főnök: Látom, van érzéke az új módszerekhez.

2. favágó: De ha a fatörzs helyére a fűrészszel állítjuk, el fog dőlni.

2. főnök: Ugyan, mit akadémizálod?! Majd két ember megtartja. (Kiszól.) Jöjjenek csak! Mindent megteszünk a termelés érdekében. (Bejön a 3. és a 4. favágó. A fatörzs helyére ráfektetik – élével felfelé – a fűrész. Aztán jól megmarkolják a fűrész nyeleit, hogy el ne dőljön.) (Az 1. és a 2. favágóhoz.) Maguk meg mit állnak itt? Miért nem látnak hozzá? (A két favágó kínlódva húzza végig a fatörzset a fűrész élén.) Ez az! Fog ez menni! Csak több lelkesedést kérek. Énekeljenek! Az könnyebbé teszi a munkát. Hát minden jót! És ne feledjék az éneket! (Kimegy. A favágók kínlódva dolgoznak, és „zötykölődve” énekelnek.)

3. főnök: (andalogva jön) Micsoda mennyei dallam! De mit láték! Mennyi emberi energia! És kihasználatlanul!

1. favágó: Te, ez megint egy új főnök!

2. favágó: Az, hogy a kórság esne beléjük! Nincs nyugtunk tőlük.

3. főnök: Emberek! Favágók! Hát hogy fűrészelnék maguk? Mennyi a teljesítményük?

1. favágó: Már csak harminc százalék.

3. főnök: Hát szabad így dolgozni?

2. favágó: Maga szerint hogy kéne?

3. főnök: Mindenesetre én nem a fát huzigálnám a fűrészben, hanem a fűrész a fán.

1. favágó: Ez nem is olyan ütődött. (Visszateszik a fát a helyére, a fűrészbakra.)

3. főnök: (a 3. és a 4. favágónak) Maguk meg hasaljanak a fa két végére! (Odahasalnak, lógnak a fán.)

2. favágó: Mi a fenének ez a felhajtás?

3. főnök: Hogy ne ugráljon a fa.

1. favágó: Eddig se ugrált, amikor felülről fűrészeltük.

3. főnök: De most alulról fogják!

2. favágó: Micsoda?!

1. favágó: Az anyád...

2. favágó: Elegünk van belőletek!

1. favágó: Takarodjon! (A 3. főnök és a 3., 4. favágó kimennek. Az 1. és a 2. favágó lihegve rogy le.)

4. főnök: (bejön) Jó napot!

1. favágó: Hát ez nem igaz!

4. főnök: Nyugodjanak meg! Kérem, nyugodjanak meg!

1. favágó: Ez szerinted is egy új főnök?

2. favágó: Az hát!

1. favágó: Te is arra gondolsz, amire én?

2. favágó: De még mennyire!

1. favágó: Akkor mire várunk?! (Odarohannak a 4. főnökhöz, tiltakozása ellenére felkapják, ráfektetik a fatörzsre, és „fűrészelni” kezdik. Közben felszabadultan énekelnek.)

(Függöny)

TARTALOM

ELŐSZÓ	5
..., AVAGY A FÉRFI ÉS A NŐ	
Ilyenek a nők... ..	9
Néma párbeszéd, avagy egy férfi és egy nő	11
Nevelni tudni kell	13
Pihenni tudni kell	15
Szegény barátom	18
A bizonyíték	20
A javíthatatlan	22
OSZTÁLY, VIGYÁZZ!	
A fiúk meg a szex	27
Bögyös Bea és a többiek	30
Lógok az almafán	32
Öngól	39
TELEVÍZIÓ, TE ÉDES!	
Televízió, te édes!	51
Műsorháború	53
Üres utcán	54
Közüvélemény-kutatás, óh... ..	55
Éljenek a folytatásosok!	56
Nem a ruha teszi... ..	58
Szó szerint... ..	59
Torna	61
Névnap	62
Válaszok gyermekeknek – estimese-ügyben	64
..., „Ne csak a valódit”	65

A siker titka	66
Mese a lényegről	67
Ó, az a sci-fi!	68
Filmeckék	70
Idill	71

TE,... (KÖZ)ÉLET...

A főbélő jellemrajza	75
Abszolút közéleti személyiség	76
Ülésezünk, avagy ki alszik el hamarabb	77
Tudósfeleség	79
Mit meg nem tesz az ember...	83
A hivatal	88
Maszk szalon, avagy senki sem próféta...	90
Favágók (avagy új főnök jól seper?)	94

